

De Yzerbode

Verantwoordelijke uitgever:
Drukkerij Schoonaert bvba
Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
info@drukkerijschoonaert.be
ING BE96 3850 0570 7505 - IBAN BBRUBEBB
Afgiftekantoor 8900 Ieper P708717

De geschiedenis van het toneel in Roesbrugge (4)

Dat er door de tijdsomstandigheden van toen, zoals gezegd, veel van de archieven verloren gegaan zijn, valt te begrijpen. Maar toch kunnen we vaststellen, uit gegevens die toch nog bewaard gebleven zijn, dat in de tijdsspanne van drie eeuwen, de toneelkunst in Roesbrugge, een voorname rol gespeeld heeft.

Na een lange, stille periode rond de Troostverwachters werd op 8 september 1860 door enkele personen, onder impuls van drukker Désiré Allaert, besloten opnieuw met de activiteiten te starten.

Reeds op zondag 16 september, dus acht dagen later, stuurde de herrezen toneelmaatschappij een afvaardiging naar Ieper, om er aanwezig te zijn op de Blijde Intrede van Koning Leopold I. Désiré Allaert, Amand Leun en Petrus Ameeuw gingen in de stoet met een geïmproviseerd purperen vaandel, waarop geschilderd stond "TROOSTVERWACHTERS ROUSBRUGGE - 1699-1860".

Eind september kwam er verheugend nieuws voor de pas gestarte toneelgroep. In het sterfhuis van de weduwe Metsu had men een blazoen gevonden met daarop een monstrans geschilderd. Ze was omgeven door twee engelen die een lauwerkrans droegen, waaronder in vergulde letters: "TROOSTVERWACHTERS GEBROEDERS ENDE LICHTDRAGERS VAN HET H. SACRAMENT DES AUTAERS".

Hierbij vond men ook een beeld van O. L. Vrouw, dat aan de oude Rederijkerskamer toebehoord had. Het blazoen werd aan de Maatschappij teruggegeven, maar het beeld bleef bij de familie Metsu.

Dit is ongetwijfeld het blazoen dat de Troostverwachters op 17 mei 1750 uit Arneke (N.-Fr.) meegebracht hebben, nadat zij daar naar een theatervoorstelling geweest waren. (Zie voorgaande.)

(Over dit blazoen nog het volgende: ik heb het een paar jaren geleden teruggekregen van Dhr Pierre Feys die het uit de toneelzaal van "De Gouden Arend", die zijn eigendom is, weggehaald had opdat het niet beschadigd zou worden tijdens herstellingswerken in de zaal. Het schilderij op het blazoen, dat door de jaren fel afgezien had, heb ik zo best mogelijk gerestaureerd. R. Depuydt)

Op zaterdag 2 februari 1861 werd door de nieuwe groep een eerste vertoning gegeven in de bovenkamer van de herberg "De Stad van Duinkerke" (nu Rudi Haeyaert). De zaal was volzet en de vertoning genoot een grote bijval. De ene opvoering volgde daarna de andere. In een tijdsverloop van elf maanden gaven ze niet minder dan zeven voorstellingen. Na dit succes keerde men terug naar het oude stamlokaal RHETORICA (nu Adriaan Malbrancke) in de Prof. O. Rubbrechtstraat, waar, na vele jaren op 9 februari 1862 een eerste vertoning gegeven werd.

Maar het grote feest kwam op **14 september 1862**. De maatschappij gaf toen een viervoudige prijskamp voor Letter-, Zang- en Schrijf- of Tekenkunde.

Eremetalen werden aan de overwinnaars uitgelooft. Het getal mededingers was zo groot dat de prijskamp twee dagen duurde. Men eindigde 's avonds om 11 uur en herbegon 's anderendaags heel vroeg. Een bijzondere afdeling was gemaakt voor de deelnemers uit Frans-Vlaanderen. Daarbij waren de Rederijkers van

Armentiers, Belle, Hondshoote, Steenvoorde en Houtkerke. De Rederijkers van Eecke lieten zich verontschuldigen in een lange brief geschreven in het oud Vlaams. Die volledige tekst staat afgedrukt in het boek van L.-A. Rubbrecht over de geschiedenis van Roesbrugge-Haringe van 1800 tot 1907.

De Troostverwachters krijgen een vaandel

Aangezien de heropgerichte maatschappij een buitengewoon succes kende, werden haar verdiensten algemeen erkend, zowel buiten als binnen de gemeente. Zo werd het op 14 mei 1864 een heuglijke dag voor De Troostverwachters. Omstreeks 4 uur in de namiddag gingen een vijftigtal leden, met de muziekmaatschappij aan het hoofd, naar het landgoed *Het Couthof* (Proven), waar zij door senator baron Mazeman, in het bezit gesteld werden van een vaandel dat zich nu achteraan in de kerk be-

vindt. Baron Mazeman, die het pronkstuk ter hand stelde aan Charles Vander Meersch, toenmalig voorzitter van de maatschappij, zei toen het volgende:

"Troostverwachters, aanvaardt van mij dit vaandel, het is u geschonken uit achting voor u, en voor de kunst die gij beoefent. Bewaart het te mijner gedachtenis, wees steeds ijverig voor het toneel, ter verheerlijking van het Vlaams, uwe moedertaal."

Het vaandel is in rood fluweel, omzet met rijke, in fijn goud gewerkte versieringen; in het midden, in zijde en met de hand bewerkt, ziet men een zittende maagd, 't zinnebeeld van de welsprekendheid. In haar rechterhand houdt zij een lauwerkroon, terwijl zij de linkerhand laat rusten op de afbeelding van het oude blazoen van de maatschappij. Aan haar voeten liggen toneel- en muziekattributen. Boven en onder dit middenstuk staat er: *"Letter- en Toneelmaatschappij, Troostverwachters, Rousbrugge"* en bovenaan 1860 en onderaan 1699. Helemaal onderaan ziet men nog het wapenschild van Elisabeth van Rohardsbrugge. Langs achteren, op roodpurperen zijde, staan de wapenschilden van Baron Mazeman en zijn vrouw van de familie Florisoone, met het jaartal 1864 en daaronder *"Vlaamsch is onze Moedertaal"*.

Lange jaren nog bloeide de maatschappij: menig toneelfeest werd nog gegeven, tot ze eindelijk het lot onderging van alle zaken in deze wereld, die opkomen, bloeien en vergaan. Aldus besloot L.-A. Rubbrecht de passage in zijn boek over de toneelmaatschappij "De Troostverwachters".

Noot: Er bestaan nog twee inlijstingen, eigendom van De Troostverwachters, die het jaartal 1862 vermelden. Waarschijnlijk werden ze gemaakt ter gelegenheid van de viervoudige prijskamp voor Letter-, Toneel-, Zang- en Schrijf- of Tekenkunde van 14 september 1862. De ene is waarschijnlijk een litho, of werd direct op

papier getekend. De andere is een prachtige etsafdruk waaromheen de namen van vele gekende dichters en schrijvers van die tijd vermeld staan. Die beide inlijstingen heb ik eveneens teruggerekregen van Dhr Pierre Feys, nadat ze vele jaren in de toneelzaal van "De Gouden Arend" opgehangen waren. Ook die inlijstingen heb ik hersteld met ander glas, en een ervan, de zeer beschadigde tekening, zoveel mogelijk bijgewerkt. In 6 januari 1858 werd in Roesbrugge een maatschappij gesticht onder de naam "DE LEESKAMER". Zij had tot doel: *"Den smaek opwekken in het lezen van dagbladeren en boeken, om aldus het onderwijs, de verlichting, de vrede en de vooruitgang der algemene maatschappij te helpen bewerken"*. Maar na tien jaar is heel die volksboekery verdwenen. Het laatste verslag van die maatschappij is gedateerd op 24 januari 1868. De boekenkast bevond zich in de herberg "De Gouden Arend". Eveneens in **1858**, maar op 3 februari, werd binnen de gemeente een Koorzang-maatschappij gesticht, onder de naam "DE WEERGALM VAN DE IJZER" en telde 30 werkende en 33 ereleden. Maar na ongeveer 8 jaar, op 1 november, eindigde haar bestaan. Of deze beide maatschappijen in betrekking stonden met de toneelgroep "De Troostverwachters" staat in de vermelde geschiedenis niet vermeld.

Over de verdere geschiedenis van de toneelmaatschappij van na 1862 tot aan de Eerste Wereldoorlog zijn geen concrete bewijsstukken terug te vinden. Toch moeten er voor 1914 nog toneelopvoeringen geweest zijn. Dat valt af te leiden uit het volgende: in 1962, toen de maatschappij weer in volle bloei was, werd de oudste acteur Dhr Maurice Duchêne gehuldigd als zijnde meer dan 50 jaar spelend lid van "De Troostverwachters". Naar zijn zeggen deed hij, als knaap, zijn eerste optreden in 1912. In ieder geval zijn "De Troostverwachters" na de Tweede Wereldoorlog heel actief geweest. Dat wist Dhr Duchêne met zekerheid te vertellen, omdat

hij de meest actieve acteur was. Ieder jaar werd opgetreden met Pasen en met Kerstmis. Het programma bestond telkens uit een dramatisch stuk, meestal in drie bedrijven, gevolgd door een kluchtspel, hoofdzakelijk met zang. Zo zou het nog vele jaren blijven.

Vanaf **1937** echter kan ik vaste gegevens voorleggen over het toneelgebeuren in de maatschappij, omdat ik in dat jaar lid geworden ben van De Troostverwachters. Als toneelamateur debuteerde ik in Stavele, waar ik woonde, bij de plaatselijke toneelgroep "Niet uit Eerzucht maar uit Leerzucht". Op **25 oktober 1937** huwde ik met Simonne Meeuws die reeds vanaf haar zestiende optrad bij "De Troostverwachters". Wij vestigden ons in Roesbrugge en onmiddellijk waren wij actief bij de herhalingen van het toneelprogramma dat met Kerstmis opgevoerd zou worden. Op 25 en 26 december 1937 werd in de zaal "De Gouden Arend" de opvoering gegeven het van oorlogsdrama "ONDER DE VLAG VERLOOFD", in drie bedrijven, en een blijspel met zang "FEEST OP HET GRAVENHOF" in twee delen. In beide stukken speelden mijn vrouw en ik de hoofdrollen. Het dramatisch stuk speelde zich af tijdens de Tweede Wereldoorlog, waarbij het tweede bedrijf een gebeuren in de loopgraven aan de IJzer moest uitbeelden. Daarvoor had ik een speciaal decor geschilderd, waarvan de achtergrond een in puin geschoten dorp weergaf en dwars over de toneelruimte de borstwering van een loopgraaf. Belgische en Duitse uniformen werden gehuurd bij het huis Maes in Tielt, alsook enkele nagemaakte wapens voor de figuranten. Het geheel had veel bijval, maar vooral het oorlogsdrama had indruk gemaakt, gezien de oorlogsdreiging die toen op komst was.

Wordt vervolgd.

Romain Depuydt

° 20.11.1912, Stavele - † 08.03.2013, Poperinge

KORTING 50-PLUSERS **MET WAARBORG**

TANLABO RAHEEN

**GEBROKEN GEBIT ?
KLAAR TERWIJL U WACHT !**

Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24
Open: iedere werkdag, zaterdag inbegrepen

gezichtsverzorging | lichaamsverzorging
medische pedicure | manicure
epilaties | massages | maquillage | gelnagels

MAKE-UP: De nieuwe trendkleuren zoals lavendel, limoen, smaragdgroen en roze laten de lentegevoelens ontwaken en zorgen voor een adembenemende make-up.

ZONNEPRODUCTEN: Al bruinend ben je beschermd !
Deze zonneproducten beschermen je niet alleen tegen huidkanker, huidveroudering en verbranding, maar die zorgen ook voor een snellere, intensievere en langdurige bruining. Mensen met pigmentvlekken hoeven de zon niet te mijden bij gebruik van Esthederm-zonneproducten. Hele mooie resultaten !

ZONNEBANK | OOK VERZORGING AAN HUIS

Lieve Lagache | Blekerijweg 86 | 8972 PROVEN | 0474 665 886 | www.misento.be

Communie

Robbe
09-05-2013

Lina

09-05-2013

Eerste Communie

5 mei 2013

GILLES
28-04-2013

Milan
pasfoto: demans
27 APRIL 2013

We maken met uw foto's een leuk en origineel communiekaartje!

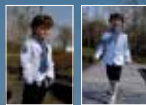
Nog meer ideetjes op onze website!

Ook in hetzelfde gamma:

- menu's
- placemats
- notablokjes
- doosjes, ...

05-05-2013
Mathis
eerste communie

PLAK HET AN JE GAT!

Terecht zijn we meestal niet gediend van zo 'n opmerking. Niet alleen klinkt ze onaardig, ze is ook vlegelig brutaal! Vaak toch! Is ze, uitzonderlijk, niet gemeen bedoeld, dan luidt de vraag: "Aan welk gat? En hoe?"

Aan welk gat? Aan het gat, het lek in je binnenband. Uiteraard leg je eerst je reserveband op maar uiteindelijk moet je later toch van dat lek af. Dan biedt het raadgevoel soelaas want dit is niet wat je misschien dacht het deksel van een oudmodische snelkookpan.

Draai je aan het wielje dan stijgt de onderliggende klep. Daar leg je je lekke binnenband onder, samen met een voorgelijmd 'stoplapje'. Je draait weer aan het wielje zodat de klep zakt en zich op je binnenband vastklemt. In de vier kompartimenten bovenop het klemdeksel leg je kooltjes vuur zodat de lijm smelt en het stoplapje zich aan je binnenband hecht.

Omslachtig misschien, maar, vroeger toch, patent efficiënt!

Wie dit wist? Van bolleboos Frank Leuridan uit Westvleteren is de parate kennis niet zo lek als een zeef. Hij weze geprezen en beloond!

Wartoe diende dit voorwerp?

Oplossing sturen naar Guido Schoonaert, Bergenstraat 16, 8972 Roesbrugge, tel. 057 30 15 57 of info@drukkerijschoonaert.be.

Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ontvangt.

Drukkerij Schoonaert
Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge - Tel. 057 30 03 79
info@drukkerijschoonaert.be - www.drukkerijschoonaert.be

BOUWWERKEN

MARIO VANDEWIELE BVBA

T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:
 ■ WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
 ■ PROFESSIONIEEL AANBRENGEN
 VAN ISOLATIE ■ RUIME ERVARING MET
 LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN
 TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
 ■ KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BVBA
 ROESBRUGGESTRAAT 62
 8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWWERKENVANDEWIELE.BE

OKRA ROESBRUGGE-HARINGE

UITSLAGEN MAART 2014

KAARTING KRISTEN VOLKSHUIS

17 deelnemers - 3 partijen:

Marie-Ghislaine Vandeputte	274 pt.
Ignace Vandermarliere	273 pt.
Eugène Demuyck	250 pt.

0 partijen:

Gratienne Vereype	111 pt.
Maria Bogaert	164 pt.

GEZELSCHAPSSPELEN

Lucienne Timperman

KAARTING KAREL DE BLAUWER

21 deelnemers - 3 partijen:

Norbert Debeer	357 pt.
Agnès Deblonde	325 pt.
Daniel Dejonckheere	234 pt.

0 partijen:

Antoinette Develter	161 pt.
Gratienne Vereype	137 pt.

GEZELSCHAPSSPELEN

Alice Boury

PETANQUE

14 februari - 38 deelnemers

3 partijen: Raf Bossaert, Victor Callemeyn, Wilfried Decaesteker, Aimé Neyrinck, Alain Vandendriessche, Georgette Vanstechelman.

28 maart - 34 deelnemers

3 partijen: Maria Debuysere, Eugène Demuyck, Jozef Deschuytter, Geert Huyghe, Alice Indevuyt, Willy Neudt en Aimé Neyrinck.

Stand na 15 wedstrijden:

1. Aimé Neyrinck	13/203 pt.
2. Denise Vandebussche	13/200 pt.
3. Wilfried Decaesteker	13/187 pt.
4. Anna Decrock	12/206 pt.
5. Eugène Demuyck	11/207 pt.
6. Romain Dequeker	11/202 pt.
7. Marie-Ghislaine Vandeputte	11/190 pt.
8. Geert Huyghe	11/172 pt.
9. Alice Indevuyt	10/195 pt.
10. Paula Vandecasserie	10/180 pt.

Volgende wedstrijden op 25 april, 9 en 30 mei. Iedereen van harte welkom.

OKRA BEVEREN AAN DE IJZER

UITSLAG MAART 2014

Henriette Pattou	3 partijen / 409 pt.
Andre Wyckaert	321 pt.
Gery Butstraen	304 pt.
Jozef Wyckaert	272 pt.
Germaine Debacker	216 pt.

Klassement 2014:

Magda Lanszweert	8 partijen / 824 pt.
Gery Butstraen	7 partijen / 856 pt.
Jozef Lampaert	7 partijen / 672 pt.

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.

Interessante prijzen.

Inlichtingen: 057 30 03 79

Brieven, omslagen, facturen,
bestelbons, BTW-formulieren, ...

Drukkerij SCHOONAERT

Voor al uw festiviteiten:
affiches, flyers en toegangskaarten

Drukkerij SCHOONAERT

DAKWERKEN

MASSON VERHYSER

NIEUWBOUW EN RENOVATIE

DAKPANNEN - DAKCONSTRUCTIES - ZINKWERKEN
ROOFING - EPDM - LEIEN - ISOLEREN - HERSTELLINGEN

Winnezelestraat 55 - 8978 WATOU - GSM 0478 74 47 09

Indoor
speelpark

HOPSIEPOPS

POPERINGE

1.600 m² speelplezier voor het ganse gezin!

Flatscreen - Free Wifi - Ruime parking
Cafetaria: frisdranken, bieren, snacks

Apart feestzaaltje van 200m²

Europalaan 5, 8970 Poperinge
www.hopsiepops.be

Van zoutziederij tot brouwerij (8)

Het Anker aan de Dode IJzer

Fernand Edouard Feys- Depondt

Fernand Feys, geboren te Beveren op 30 november 1908 als zesde telg uit het gezin van dertien kinderen, trouwde met Jeanne Depondt, geboren te Torhout op 25 september 1914, dochter van Michel en Margueretha Ruysen. De grootvader van zijn vrouw Jeanne, Pieter Ruysen, was afkomstig van Beveren-Kalsijde en woonde in de bakkerij, thans "t Rohardushof" in de Bergenstraat 1.

Na zijn huwelijk met Jeanne Depondt in Torhout op 30 november 1935, ging Fernand Feys zich voor enkele jaren vestigen in de Bergenstraat te Roesbrugge. In 1934 had hij recht over de uitrit van de brouwerij enkele huisjes gekocht, gebouwd in Spaanse bouwstijl met trapgevels, die hij liet slopen om er zijn nieuw brouwershuis te laten bouwen. In 1939 kwam hij er met zijn vrouw en hun twee kinderen wonen en ze brachten nog drie kinderen groot:

1. Anne-Marie Feys, geboren op Beveren-Kalsijde op 7 januari 1937 en gehuwd met Gaston Bertrand. (Remi Chardon)
2. Pierre Feys, geboren te Beveren op 2 oktober 1938 en gehuwd met Nicole Vanderhaeghen.
3. Brigitte Feys, geboren te Beveren op 30 juni 1940, ongehuwd.
4. Bernard Feys, geboren te Beveren op 10 mei 1942 en gehuwd met Carine Vandeburie.
5. Christine Feys, geboren te Beveren op 1 september 1943 en gehuwd met Patrick Gevaert.
6. Vincent Feys, geboren te Beveren op 15 mei 1947 en gehuwd met Elly Thérèse Rutten.
7. Emmanuel Feys, geboren te Beveren op 21 december 1949 en nog op dezelfde dag overleden.

Als brouwer

Na de Tweede Wereldoorlog in 1946 schakelden de gebroeders Feys, Fernand en Paul samen met hun broer Ignace, die brouwersingenieur was, over op bier van hoge gisting. Er werden hiervoor een vijftal eiken vaten met een inhoud van 3.000 liter aangekocht, waarin hun "Extra van 8°" twee jaar diende te rijpen, vooraan op de markt te komen. Het was donker bier waarvoor een bolflles van 33 cl werd aangeschaft. En met zijn blauwe etiket werd het een grote concurrent van vele brouwerijen uit de streek. De jaarlijkse productie was 600.000 liter⁽²⁷⁾. De bottelarij werd vernieuwd: een nieuwe flessenwasmachine en een flessenweektuig, bestaande uit een waterbak met draaitrommel en daarna een nieuwe vulmachine vervaardigd bij de firma H. Dechaineux uit Brussel. Dat was een platte afvulinstallatie met twaalf bekkens.

In de brouwerij werd Forte Brune, Dortt Pils, het tafelbier Gulden, het bruin Ankerbier en het speciale bier Extra gebrouwd. Verder had de brouwerij depots te bevoorraden: de brouwerij "De Zwarte Leeuw", Hilaire Houvenaghel in Leisele, "De Drie Ridders", Raymond Houvenaghel in Izenberge, "St.Hubert", Cornelis in Stavele en dan nog brouwerijen in Adinkerke, Veurne (C. Matsuert), Oostduinkerke, Besele en deze van burgemeester Joseph Lievens, de brouwerij "St.Laurentius" te Zedelgem en zijn brouwerij "De Standaard" te Wingene. Dan nog bezorgde hij het nodige bier voor de brouwerij "Belle Vue" in Geluwe van zijn broer Charles.

In Oostende was er een depot van de brouwerij, bediend door Camiel Develter (bierhandelaar) uit Beveren aan de IJzer, die het café "Rousbrugge" uitbaatte samen met zijn vrouw en de kust bedeelde.

In 1947 kwam er een totale verandering in het formaat van de bierflessen op de markt. De nieuwe flessen kregen een inhoud van 25 cl en dat was voor brouwer Fernand Feys een zware aderlating. Hij was nog maar het jaar voordien overgegaan op een volledig nieuw gamma bierflessen, bolflessen van 33 cl. Ook waren alle bierbakken vernieuwd, die hij had laten maken bij de firma Billiet te Alveringem. De oude kwamen de boeren halen, die ze ombouwden tot aardappelbakken. Hij had meteen de bottelarij laten aanpassen met een capsule-machine die de flessen automatisch sloot. Ook alle etiketten waren vernieuwd en aangepast aan het nieuw model van fles. Zo moest hij zijn flessen van 33 cl verkopen aan dezelfde prijs van deze van 25 cl, zo hij geen klanten wou verliezen⁽²⁸⁾. Het was een zware dobber.

Spijts de moeilijkheden werd nog tweemaal per week gebrouwd, telkens 540 bakken of 12.960 flessen van 33 cl, ca. 26.000 flessen per week, tot de brouwactiviteiten in augustus 1964 werden stopgezet. De achteruitgang werd merkbaar en brouwer Feys wou best dat er nieuw leven in zijn brouwerij kwam. Maar hij oordeelde dat een dergelijke concurrentie niet vol te houden was.

Daarna legde Fernand zich uitsluitend toe op de bierhandel. Hij verkocht samen met zijn broer Charles, van de brouwerij "Belle Vue" te Geluwe, bier aan de brouwerij Lamot uit Mechelen. Dat bier liet hij zelf in zijn brouwerij op Beveren-Kalsijde zowel voor zijn broer als voor hem op flessen trekken tot in 1969.

Ook tot in 1969 werd er in de mouterij nog gewerkt. Zijn bijzondere afnemers waren de brouwerijen Lamot, Stella Artois, Belle Vue, Gueuze-Vanderstock, Safir-Aalst en dan nog kleinere brouwerijen uit de Westhoek, o.a. de brouwerij "De Zwarte Leeuw", Hilaire Houvenaghel in Leisele, "De Drie Ridders", Raymond Houvenaghel in Izenberge, "St.Hubert", Cornelis in Stavele, enz...

Hoewel ze in 1969 niet meer moutten op primitieve wijze, werd het voor Fernand Feys steeds moeilijker om aan de concurrentie het hoofd te bieden.

Veel brouwerijen waren overgestapt op een meer modern procédé met draaiende trommels voor het verwerken van mout.

Misschien kunnen sommigen denken dat de gerst beter werd door de oordeelkundiger bemesting, toch werd mouten delicateser. Er zouden te veel veranderingen aan de brouwerij moeten gebeuren en daarom verkoos de 61-jarige brouwer Fernand Feys slechts nog bierhandelaar te zijn.

Daarna werden de vele gebouwen gebruikt als stapelplaats of uitvoerplaats en magazijn voor het onderbrengen van biervaten en bierbakken. Af en toe werden de kelders nog gebruikt voor gelegenhedenfeesten.

De bieren van Fernand Feys-Depondt (1942-1988)

- GULDEN - 1,8° (blond tafelbier)
- ANKERBIER - 1,8° (bruin tafelbier)
- FORTE BRUNE - 5°
- DORTT PILS - 5°
- EXTRA - 8°

Alle flessen, etiketten, onderleggers en bakken werden na de verbouwing in 1947 vervangen, er kwam een nieuw gamma op de markt.

- **Flessen:** bolvorm, inhoud 33 cl - opdruk in reliëf "FORTE BRUNE".
- **Bierglazen:** er waren drie soorten - de twee vroegere soorten: het "Forte Brune" glas en het "Dortt pils" glas bleven in omloop. Wel kwam er een derde soort glas op de markt

met een opdruk in het wit "Feys-bieren", inhoud 25 cl.

- **Bakken:** de platte bakken werden vervangen door bakken even hoog als de fles met een zwarte opdruk "FORTE BRUNE" gemaakt door Willem Billiet in Alveringem.

Politiek

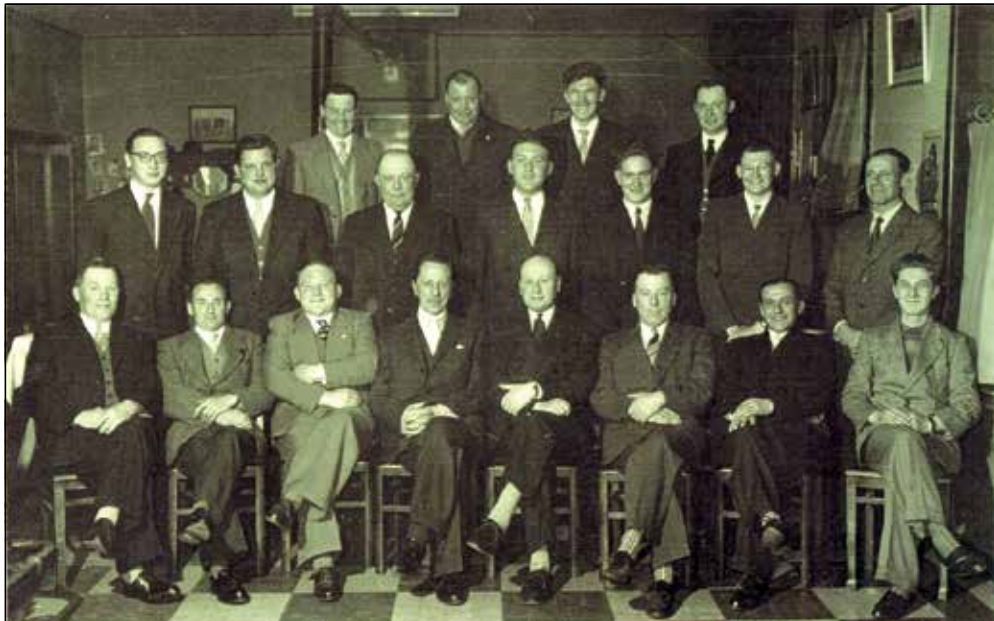
Fernand Feys werd bij de bevrijding van België in september 1944 opgeroepen door de vooroorlogse "wetheren" om de gemeente Beveren te besturen in navolging van zijn vader. Zijn vader Cyrille was voor de Tweede Wereldoorlog 24 jaar burgemeester van Beveren. Hij stierf in 1942. In 1944 werd Fernand enkele maanden dienstdoende burgemeester, maar zijn effectieve aanstelling zou pas in 1945 volgen. Hij bleef 28 jaar burgemeester van Beveren en gedurende al die tijd was hij burgemeester met zelfgekozen schepenen en gemeenteraadsleden. In al die jaren waren er in Beveren nooit verkiezingen. Hij slaagde er telkens in een eenheidslijst samen te stellen, waardoor geen lijsten van oppositiekandidaten zich verkiesbaar stelden. Dat veranderde bij de fusie van de gemeenten Beveren en Stavele op 1 januari 1972. Maar Fernand Feys was een waakzaam man en hij zorgde in zijn voordeel dat Beveren-Kalsijde waar hij woonde, niet bij de gemeente Roesbrugge werd ingelijfd maar onder het bestuur van Beveren bleef.

Op die manier behield hij een groot aantal voorkeurstemmen, wat op het grondgebied van Roesbrugge-Haringe hem moeilijker lag.

In de fusie van Beveren en Stavele werd Fernand Feys onbetwistbaar verkozen en burgemeester benoemd. Dat was opnieuw het geval toen Beveren-Stavele op 1 januari 1978 deel ging uitmaken van Groot-Alveringem⁽²⁹⁾. Bij de verkiezingen van oktober 1982, intussen 74 jaar geworden, stelde hij zich geen kandidaat meer. Feys eindigde zijn politieke loopbaan op 31 december 1982.

Negenendertig jaar lang heeft hij respectievelijk Beveren aan de Ilzer, Beveren-Stavele en uiteindelijk Groot-Alveringem beheerd als een goede en spaarzame huisvader. Hij was geen politiek manager, maar had eigen ideeën met weinig tegenspraak en moeilijk in overeenstemming te brengen met de progressieve mentaliteit van de jongste jaren. Hij stond zeer wantrouwig tegenover vernieuwing en economische opbloei van de Westhoek, maar was wel een bezorgde burgervader, die onvermoeibaar sociaal dienstbetoon leverde aan zijn medemens in moeilijkheden en bij de overrompelende bureaucratische verplichtingen van elke dag.

Ook was hij een tijdlang voorzitter van het Rode Kruis en dijkgraaf van de Zuidijzerpolder. Hij was erevoorzitter, bestuurslid en lid van va-

Onderaan van links naar rechts:
Lucien Vanstraeesele, Albert Decalf, Pierre Ceenaeme, Paul Feys, Fernand Feys,
Roger Vandenbusche, Albert Aernaut en Michel Bourree.

Midden:
Pierre Feys, Gilbert Dewippe, Odiel Vercruysse, Fernand Develter, Gerard Ceenaeme,
Willem Lozie en molenaar van de Beveren-Kalsijde Maurice Vienne.

Achteraan van links naar rechts:
Julien Decalf, Albert Christiaans, Henri Hiele en André Leroy.

derlandslievende, godsdienstige, culturele en sociale verenigingen.

Op 2 juni 1971 op 56-jarige leeftijd overleed zijn vrouw, Jeanne Depondt te Roeselare. Samen met zijn ongehuwde dochter Brigitte, bleef hij tot aan zijn dood op Beveren-Kalsijde wonen in dat nieuw gebouwde huis, Bergenstraat 5.

Fernand Feys stierf als tachtigjarige te Roeselare op 4 maart 1988.

Pierre Feys- Vanderhaeghen

Pierre Feys, geboren te Beveren op 2 oktober 1938 als tweede kind uit een gezin van vijf kinderen, trouwde met Nicole Vanderhaeghen. Zij hadden twee kinderen:

1. Christophe Feys, geboren op 4 november 1968.
2. Isabelle Feys, geboren op 13 januari 1971.

Na het overlijden van zijn vader Fernand Feys op 4 maart 1988, nam Pierre het familiebedrijf "N.V. Mouterij-Brouwerij FEYS-CALLEWAERT & Zonen" over. Hij zette kost wat kost de zaak verder als bierhandelaar onder de naam "N.V. Pierre FEYS" en had nog twee mensen in dienst: Michel Soulliaert en Gilbert Temperville. Hij bleef vechten voor het behoud van de gebouwen en trachtte de eens zo trotse mouterij-brouwerij die zoveel mensen uit dorp en omgeving werk had gegeven, in stand te houden tegen weer en wind en de tand des tijds. Maar het kon niet lukken. Zonder ingrijpende aanpak zou dit prachtig stuk industriële archeologie de tijd niet trotseren.

In het begin van de jaren '90 zou Pierre Feys nog een tijd lang bier afnemen van de firma Interbrau, om uiteindelijk de bierhandel over te laten aan Philip Lahaye, bierhandelaar uit de Casselstraat te Poperinge. Hiermee verloor zowel Beveren als Roesbrugge die jarenlang bloeiende brouwerijen had gekend, zijn laatste brouwerij.

"Het Anker rinkelde en viel in zee, Domine infantium, libera me", dichtte Martinus Nijhoff: "dat ze gingen en geen afscheid maakten - libera nos a mals" (Kinderkruistocht).

R. Toussaint

Noten:

27. "Dit is West-Vlaanderen", Flandria N.V., St. Andries, deel I, blz. 155.
28. De cafébazin van het "Boerenhof" te Beveren, mevr. Lepee, stond altijd met drie flessen van 33 cl om vier glazen van 25 cl te vullen, indien zij de concurrentie wou tegen gaan.
29. Hij stond niet bovenaan de lijst en toch behaalde hij op zijn naam stemmen genoeg voor drie zetels.

**100 JAAR
GELEDEN**

**200.000 MANSCHAPPEN
37.600 PAARDEN**

BRUSSEL, 3 augustus

De algemene mobilisatie van 31 juli heeft een leger op de been gebracht dat bestaat uit tweehonderdduizend manschappen, 37.600 paarden, 2.600 wagens en 1.500 auto's. De luchtmacht bestaat uit een dertigtal vliegtuigen. De bewapening vertoont een angstwekkend gebrek aan zware artillerie en mitailleurs, waarvan er maar een honderdtal zijn. De geweren zijn verouderd. Naast het leger steunt de verdediging van het land op 45.000 eerder folkloristische "burgerwachten".

Het effect van de vorig jaar ingevoerde veralgemeende dienstplicht zal nog enkele jaren op zich laten wachten. Ruim de helft van de manschappen is ingedeeld bij het veldleger, dat mobiel is en heel het land verdedigt. De rest, doorgaans oudere recruten, bemant de talrijke forten rond Luik, Namen en het nationaal bolwerk Antwerpen.

Het Volk,

De krant van de 20ste eeuw
1914 - Aflevering 19

Hartslagen
van Rik Ryon

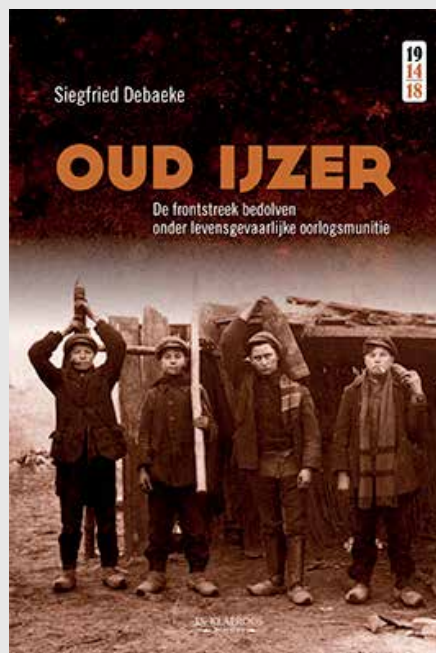
**Je kunt niet alle
wapens vernietigen,
wel de jouwe ...**

Uitgaven te verkrijgen bij Rik Ryon
Blokweg 2 - 8972 Proven
rik.ryon@telenet.be

OORLOGSBOEKEN

oud ijzer

Auteur: Siegfried Debaeke

De Eerste Wereldoorlog laat zich zomaar niet vergeten. Bijna een eeuw later haalt de ontmijningsdienst van Houthulst nog constant niet-ontpofte munitie op in de Westhoek. De springtuigen blijven echter uiterst gevaarlijk en kunnen bij de minste handeling dood en vernieling zaaien. Landbouwers en aannemers van bouwwerken beseffen maar al te goed dat het om verraderlijk tuig gaat.

Vandaag is een ongeval met munitie uit 14-18 eerder uitzonderlijk. Doch na de wapenstilstand, tot ver in de jaren twintig, vielen er elke week slachtoffers. De frontstreek, waar vier jaar lang verwoed strijd werd geleverd, lag bedolven onder miljoenen niet-ontpofte granaten.

In het boek Oud IJzer biedt de auteur een onthutsend realistisch beeld van het leven in de frontstreek, waarin de dramatische ongevallen met oorlogsmunitie elkaar opvolgden. De auteur gaat nader in op de opruiming en vernietiging, de jacht naar ijzer en koper, de oprichting van DOVO, de idee dat de munitie al binnen enkele jaren zou opgeruimd zijn, enz. Naast een hele resem uit het leven gegrepen verhalen biedt het boek ook technische uitleg over de verraderlijke niet-ontpofte granaten.

Technische gegevens:

- Type: paperback
- Formaat: 240 x 160 mm
- Uitgeverij De Klaproos

10 DAGEN OPENDEUR

ZATERDAG 12 APRIL T.E.M. PAASMAANDAG 21 APRIL 2014

10% korting aan de kassa (tijdens opendeur)
Bij aankoop van € 15 krijg je een **GESCHENK !!!**

met medewerking van:

OPENINGSUREN:

di. - zat.: 8.30 - 12.00 u. & 13.00 - 18.30 u.
zo.: 9.00 - 12.00 u.

gesloten: maandag

MAART - APRIL - MEI: open op zondag en feestdagen van 9.00 - 18.30 uur

OPEN: Paasmaandag 21 april & donderdag 1 mei

Kinderanimatie
ZONDAG 13 APRIL
 clown & illusionist van 14.30 tot 18.30 u.
PAASWEEKEND
ZONDAG 20 APRIL
 clown & illusionist van 14.30 tot 18.30 u.
PAASMAANDAG 21 APRIL
 clown & illusionist van 14 tot 18 u.

35 JAAR
André & Véronique

19-20 / 04 / 2014
 Paasweekend

Welkom voor
 een hapje
 en een drankje

In de slagerij DE POSTERIJ
 Prof.O.Rubrechtstraat 46 - 8972 Roesbrugge

YONKA PARIS

Hotstonemassage • Chinese relaxatie • Permanente make-up • Parfumerie • Make-up • Kleurconsulente • Definitieve ontharing • Infraroodcabine

Beauty & wellness
Valerie VIANE

Nieuwe fantastische bruin zonder zon-producten
 Geen zon op de huid ⇒ lang mooie huid
 Kom ze testen !

Provenplein 53 - 8972 Proven - www.valerieviane.be - Tel. 057 30 08 51 - Gsm 0494 06 96 73

Proeven in Proven

LENTEDEGUSTATIE

Zaterdag 26-04 | 15.00u tot 20.00u
 Zondag 27-04 | 11.00u tot 20.00u

Locatie: Sint-Elooi | Obterrestraat 8 | 8972 Proven

U kunt kennis maken met het uitgebreide gamma aan Franse, Europese en Wereldwijnen. Ook zijn er uiteraard enkele nieuwigheden.

Top'oVin | 0472 55 50 03 | topovin@hotmail.com | www.topovin.be

Wèt je òy oe da wyder dat zegn?

- A. 1. een egeltje = en everzwientje
 2. een vlasvink = e groeënlienk
 3. een mannetjesgans = e genter
 4. een zeelt = e bleie, e tienke
 5. een grondel = en oendersteker
 6. een hagedis = en okketesse
 7. een herdershond = e schoaper
 8. een schoothondje = e preutelekker
 9. een fruitmade = e jantje-rut
 10. een veldmuis = e tope
- B. 1. e zilve = zenuw(achtig persoon)
 2. e kaliene = vleikous
 3. e grots vromens = hovaardige vrouw
 4. e soldoatematrasse = soldatenhoer
 5. e krulhut = klein kereltje, kleuter
 6. e pjokker = plager
 7. en uvolligoard = listig/guitig iemand
 8. e kreute = krenterig iemand, klein kind
 9. e buusbing = flierefluiter
 10. e jeannette = homosexueel

Hoe da me presteërdn? Op kop loonp:

- 20 p.: Becuwe C., Becuwe M., Igodt L., Keirsebilck H., Verbaere O.
 18 p.: Goudezeune M., Steverlynk M., Vandenbosch R.
 17 p.: Denecker St., Dewaele A.

Wuk zegn me mi:

1. 't Goa je gatje voarzen, meesje!
2. Je ziet e schooënen gie!
3. 't Overloopt nie, viengen ke.
4. Da 't vroom emakt is, dat kastje.
5. Hoedt moar hoet vast!
6. 'k Vos nie verr' uut me zuud!
7. 't Doet de roende, 't schient.
8. Moa, da 's 't land nie uut.
9. Je goat doar e vule pupe smooërn!
10. 't Lei ol kul over koente.
11. Ja zeg, sloa me nu dooëd!
12. Da 't er vele van weg hed!
13. Joat, dat doet de deure toeë!
14. Ja bing, e goenk e tring!
15. Amai, da 's gin mul.
16. O je 't katje bie de melk zet, oek!
17. Trekt nu moa de leeëre op.
18. Plak het an je gat!
19. 't Stoat e zwort kruus op je vorhoofd!
20. 't Is doa gin bof op, zeg !

*Sprikt je vromens nooëit tegen,
 wacht lieëver e bitje,
 toetda ze wéere veraart van gedacht!*

Wim Sohier

Voor de kosteloze zichtrekening* staat u aan de foute kant van het raam.

Open nu een kosteloze zichtrekening*.

* De 3 maanden volgend op de maand van de opening van de rekening bent u vrijgesteld van equiperingskosten: beheerskosten, kosten voor de diensten op een debetkaart (maximum 2 kaarten), kosten Fintro Easy banking en PC banking: maximum 2 contracten. Nadien en op voorwaarde dat het totaal van de creditverrichtingen minstens 1.000 EUR per maand bedraagt, kunt u vrijgesteld worden van diezelfde equiperingskosten. Tarievenlijst beschikbaar in elk Fintro-agentschap of op www.fintro.be

FINTRO. GAAT VER, BLIJFT DICHTBIJ.

PRINZIE

VERZEKERINGS- & ZAKENKANTOOR

Provenplein 39a - 8972 Proven - Tel. 057 30 09 01 - Fax 057 30 12 82
E-mail: zakenkantoor@prinzie.be - Fsm: 011232 A-CB

www.fintro.be

FINTRO

BNP PARIBAS GROEP

Fintro is een afdeling van BNP Paribas Fortis NV, Warandeborg 3, 1000 Brussel (RPR Brussel – BTW BE 0403.199.702). De Fintro-agenten zijn bij de FSMA als verzekeringsmakelaar ingeschreven. V.U. Charline Van Droogenbroeck, BNP Paribas Fortis NV, Warandeborg 3, 1000 Brussel. NF0553

OPENHUISWEEKEND ZATERDAG 26 & ZONDAG 27 APRIL

en op 1 mei tijdens 't Rommelt in Poperinge

PAARDENMARKT 5, 8970 POPERINGE

UITZONDERLIJKE VERKOOP PRIVÉCOLLECTIE SCHILDERIJEN, BEELDEN, CURIOSA, KERAMIEK, MEUBELS

H. Lenaerts, O. Zadkine, H. Devries, J. Verdegem, G. Bertrams, G. Vervisch,
A. Vandevoorde, L. Beun, J. Boudry, A. Diez, R. Vansevenant, J. Alberts, H. Vandeperre,
H. Minnebo, P. Boudry, M. Verstappen, M. Dornez, L. De Gheus, L. Maes, ...

DOORLOPEND VAN 10 TOT 18 UUR - GSM 0478 44 37 71

ENERGIEZUINIG BOUWEN EN WONEN

Het isoleren van uw woning doet u maar eenmaal en u doet dat best goed om latere vochtproblemen en schimmelvorming te voorkomen. Wij isoleren uw woning op een professionele manier, met niet-irriterende, onschadelijke en natuurlijke isolatiematerialen. Hierbij houden wij rekening met het dampopen karakter van uw woning.

Wij zijn al vele jaren gespecialiseerd in het plaatsen van kwalitatieve fotovoltaïsche zonnepanelen. Onze voorkeur gaat uit naar Europese of Amerikaanse producten, die zich decennia lang hebben weten te profileren. Laat u niet tegenhouden door de dalende premies, zonnepanelen zijn immers nog nooit zo goedkoop geweest.

Voor meer info:

www.ecolis.be - info@ecolis.be - 0494/ 48 21 74
Westsluisstraat 15 - 8691 STAVELE (Alveringem)

ABELE

■ Kaas- en wijnavond Zaterdag 19 april vanaf 18 uur

Op zaterdag 19 april vanaf 18 uur organiseert vzw 't Pensionaat voor de 10de keer hun kaas- en wijnavond in Het Pensionaat, Abeleplein 8A in Abele.

Het kaasbuffet bestaat uit een uitgelezen assortiment van 20 heerlijke kazen o.m. van kaasmakerij Belgomilk en 10 soorten ovenverse broodjes. Een vers slaatje en wat fruit maken dit buffet compleet.

Niet alleen een lekker glaasje wijn, maar eveneens de fel bejubelde en gesmaakte bieren van Brouwerij Sint-Bernardus vergezelen al dit lekers. Uiteraard zijn alle gewone consumpties en frisdranken ook te verkrijgen.

Een kaart kost € 13, drank niet inbegrepen. Vooraf reserveren is noodzakelijk en kan via telefoon 057 33 22 08 bij Luc Deprez en Annick Clabau of via vzw.pensionaat@skynet.be.

■ Erfgoeddag: Grenzeloos "Groeten uit Abele"

Zondag 27 april van 10 tot 18 uur

Voor het Erfgoeddagthema "Grenzeloos" ging vzw 't Pensionaat over de grens op zoek en vond Collectif 14, een vereniging jonge amateur-fotografen uit Bailleul/Belle bereid om samen te werken.

Ze gingen op verkenning in de uitgebreide collectie postkaarten van Abele waarover de vzw beschikt. Collectif 14 was bereid en enthousiast om de zichten van de geselecteerde post-

kaarten opnieuw op foto vast te leggen. Een vergelijking tussen de toestand vóór 1906 en vandaag levert verrassende resultaten op: sommige punten zijn nog duidelijk te herkennen, op andere denk je in een andere wereld te zijn beland. Misschien is dat wel zo...

Naar aanleiding van Erfgoeddag wordt deze nieuwe collectie Abeelse zichten tentoongesteld, evenals de volledige collectie postkaarten van Abele waarover de vzw beschikt. De expo wordt aangevuld met voorwerpen uit de collectie van de vzw.

Gratis toegang doorlopend van 10 tot 18 uur.

ALVERINGEM

■ Voordracht: De schelp en de mens Vrijdag 25 april om 20 uur

Weinigen kennen de impact van deze weekdieren op de mensheid. Paul Verleyen is ervan overtuigd dat dit dier voor de mens de allerbelangrijkste diergroep was, is en zal zijn.

Bibliotheek, Dorp 1a te Alveringem.

Leden: € 4, niet-leden: € 5.

Tel. Davidsfonds: 058 51 05 31.

POPERINGE

■ 14-daagse van het Rode Kruis Van 24 april tot 8 mei 2014

Van 24 april tot 8 mei 2014 gaan de Rode Kruisvrijwilligers van Poperinge op pad met stickers. Naast een fondsenwerving is de 14-daagse ook een belangrijke promotiecampagne.

Dit jaar koos het Rode Kruis voor de eerste stripsticker met Jommeke in de hoofdrol. De sticker bestaat allemaal kleine stickers die verwijzen naar het eerste album van Jommeke 'De jacht op een voetbal'. Jommeke en zijn vrienden

spelen een benefietmatch naar aanleiding van 150 jaar Belgische Rode Kruis. Na een ferme trap vliegt de bal het stadion uit en kan de jacht op de voetbal beginnen.

En dit mag je letterlijk nemen, want we gaan op zoek naar de rode voetbal. Jommeke zal met zijn auto, een rode geit, op pad gaan en voor Rode Kruis Poperinge 100 voetballen uitdelen. Met wat geluk zal je hem treffen tijdens het eerste weekend op een of ander verkooppunt. Met de aankoop van een klevler kan je prachtige prijzen winnen waaronder een Dovy keuken, reizen met Jetair, weekendverblijven in Molenheide, bioscooptickets voor Kinopolis.

Met de opbrengst zal de afdeling Poperinge vooral hulpmateriaal aankopen.

■ Nekka Nacht met de Nieuwe Snaar Vrijdag 25 april om 17 uur

Op vrijdag 25 april gaat KWB Poperinge, samen met KWB Vlamertinge, met de bus naar Nekka Nacht in het sportpaleis te Antwerpen.

De Nieuwe Snaar stopt definitief. Na meer dan 5000 optredens spelen ze tijdens Nekka Nacht hun allerlaatste voorstelling.

Nekka Nacht 2014 wordt een verrassingsreis door alle muzikale en theatrale aspecten van deze populaire groep: met extra muzikale optredens, met dans, gegoochel met illusie, circus en acrobatie, spectaculaire verschijningen en veel humor.

Tijdens Nekka Nacht 2014 ziet u De Nieuwe Snaar zoals u ze nog nooit zag en nooit meer zal zien.

In totaal zullen meer dan 200 jonge en oude artiesten opdraven op het Nekka-podium, dat speciaal voor de gelegenheid in drie stukken is ingedeeld. Laat u dus onderdompelen in de wondere muzikale en visuele wereld van De Nieuwe Snaar.

GUIDO DESCHUYTTER

Aankoop en verwerken
oud goud

Korte Torhoutstraat 3
8900 IEPER
Tel. 057 20 61 39
guido.deschuytter@telenet.be

open: dinsdag t.e.m. zaterdag
9 tot 12 u. en 14 tot 18.30 u.

festiliti

uur 1 jacuzzi
feestmateriaal, tenten & wings

cava & feestwijn

057 30 04 20
0479 27 76 63

festiliti@telenet.be

www.huur1jacuzzi.be

Bergenstraat 60, 8691 Beveren-IJzer

GARAGECAPPOEN

Prof. O. Rubbrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Alle carrosseriewerken • schilderen
Depannagediensten
VANAF NU: Aircoservice
Laat uw airco tijdig controleren !

AUDI A3 Sportback 1600 TDI	2012
FORD Fiesta 1400 TDCI	2011
PEUGEOT 206 1400 HDI	2010
VW Golf 1600 TDI	2010

Vertrekken om 17 uur aan het station van Poperinge.

Deelnameprijs: € 40 voor leden en € 45 voor niet-leden (ticket + bus).

Inschrijven door overschrijving op rekening BE68 7785 9007 8034.

Inlichtingen: guy.vanhamme1@telenet.be - 057 33 39 70.

■ Lentewandeling Helleketelbos

Zondag 27 april om 14.30 uur

We verzamelen om 14.30 uur aan de parking nabij café De Boshoeve, Vijfgemetenstraat te Poperinge. Het Helleketelbos is een vrij klein boscomplex (40 ha) in eigendom en beheer van het Agentschap Natuur en Bos. Naast nieuwe aanplantingen is het bestaande bos er steeds geweest, wat inhoudt dat we zeker de vroege voorjaarsbloei (bosanemoon, boshyacinten, speenkruid,..) zullen vinden. Maar we gaan zeker ook op zoek naar sporen van het rijke verleden en de talrijke bewoners van het bos. Een vaste populatie reeën, de bosuil, de eekhoorn en de kamsalamander zijn daar maar enkele van... En we hebben alvast de lentezon besteld.

Kledij en schoeisel aanpassen aan de weersomstandigheden. Gratis voor leden Natuurpunt, niet-leden betalen € 1.

Info: Geert Coudijzer - 0475 43 87 54 - www.natuurpunt-poperinge-vleteren.be.

PROVEN

■ Eerste Kastanjebarbecue

Zondag 27 april vanaf 12 uur

Vrije Basisschool De Kastanje Proven is in volle bloei. Het stijgend leerlingenaantal geniet van een eigentijdse aanpak in de recent vernieuwde lokalen. Na een sabbatjaar n.a.v. het zesjaar-

lijks spektakel pakt het schoolteam uit met een nieuwe maaltijdformule. Voor het eerst kunnen alle Kastanjesympathisanten aanschuiven aan een rijk gevulde barbecue. Er wordt een ruim assortiment van 7 vleessoorten op de rooster bereid en ook de keuze aan verse groenten en fruit is uitgebreid. Naast een volwaardig menu à volonté voor volwassenen voor de prijs van € 16, kunnen kinderen kiezen voor een kinder-menu à € 9 of een broodje met worst voor € 3. Uiteraard is er tijd en plaats voor een gezellig samenzijn bij een goed gevulde bar. De opbrengst van deze eerste Kastanjebarbecue komt ten goede aan alle leerlingen. Ook de school heeft te kampen met steeds stijgende materiaal- en verbruikskosten.

Alle Kastanjesympathisanten worden verwelkomd op zondag 27 april 2014 vanaf 12 uur in OC De Croone te Proven.

Reserveren vóór 23 april is noodzakelijk! Telefonisch elke schoolnamiddag tussen 13 en 17 uur of via mail: vbsproven@kbrp.be.

■ Jukeboxconcert

Zaterdag 10 mei om 19 uur

Een live concert à la carte, dat brengt K.H. De Volksvreugd Proven jou op zaterdag 10 mei in OC De Croone. Voor dit concert laat dirigent Pieter Meersseman niet enkel de instrumenten stemmen, maar ook de toehoorders mogen hun stem uitbrengen. In ware verkiezingsstijl maken de aanwezigen hun keuze uit de genres filmmuziek, pop-rock, swing of Nederlandstalig. De stemmen worden elektronisch verwerkt en in de jukebox ingevoerd. Daarna kan iedereen genieten van de stukken die de meeste voorkeurstemmen kregen. Het jeugdensemble betreedt eerst het podium en put uit het repertoire dat sinds het jaarlijks kamp geoefend werd. De harmonie speelt naast de door het publiek

DE LEVAARD

ACTIVITEITEN

ZONDAG 13 juli 2014

Trio Lysesco

Mirek Coutigny, piano
Robin Van Heghe, viool
Jolien Deley, cello

ZONDAG 20 JULI 2014

Jens Lynen, viool
Jennifer Hughes, piano

ZONDAG 27 JULI 2014

Trio Khaldei

Barbara Baltussen, piano
Pieter Jansen, viool
Francis Mourey, cello

ZOMERSE ORGELCONCERTEN 2014

VRIJDAG 20 JUNI

Stavele

Bart Naessens, orgel
het Roeselaars Kamerkoor (B)

VRIJDAG 4 JULI

Haringe

Peter Strauven (B)

VRIJDAG 18 JULI

Haringe

Reitze Smits (NL)

VRIJDAG 1 AUGUSTUS

Haringe

Trio Seraphim

Jan Vermeire, orgel
Hilde Coppé, sopraan
Bart Coppé, trompet (B)

VRIJDAG 15 AUGUSTUS

Haringe

Ami Hoyano (Japan - Frankrijk)
Het Iepers Kamerkoor o.l.v. Dirk Coutigny

VRIJDAG 29 AUGUSTUS

Haringe

Ensemble Apotheosis & Korneel Bernolet (B)

DEVER FREDERIK

metaal-, aluminium- en
inoxconstructies

0477/85.01.39

fax 057/36.73.37

dever_frederik@hotmail.com

Apolloniadreef 4, 8978 Watou

COIFFURE NANCY

DAMES • HEREN
KINDEREN

ZONNEBANK
10 + 1 GRATIS

BRUIN IN SLECHTS 5 MINUTEN
MET SPRAYTAN-EXPRESS!

OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG

ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47

ANDY ROUSSEUW

Handel in oude metalen

Gratis afhaling aan huis

Waaenburgseweg 26 - 8972 ROESBRUGGE - 0476 70 57 17

EVENEMENTENKALENDER

gekozen stukken ook 'El Cid' met solist Gregory Cheroutre op trompet, 'Madurodam' van De Meij en 'Symphonic Prelude' van Benjamin Yeo. De kiesverrichtingen starten om 19 uur. Toegangskarten zijn te koop bij de muzikanten à € 6 in voorverkoop. Aan de deur betaal je € 8. Kinderen tot 12 jaar luisteren gratis. Het belooft een 'stemmige' aanloop naar de echte verkiezingen te worden!

ROESBRUGGE

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Activiteiten:

- Vrijdag 19 april om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Karel de Blauwer
- Dinsdag 22 april om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen bij P. Gunst
- Donderdag 24 april: Fietsen vanaf 15.30 u.
- Vrijdag 25 april: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Dinsdag 29 april: Paasfeest met viering, maaltijd en animatie.
- Donderdag 8 mei: Fietsen vanaf 15.30 u.
- Vrijdag 9 mei: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Donderdag 15 mei: Fietsen vanaf 15.30 u.
- Vrijdag 16 mei om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Karel de Blauwer
- Dinsdag 20 mei: Dagreis naar Waals-Brabant (Rixensart)
- Donderdag 22 mei: Fietsen vanaf 15.30 u.
- Dinsdag 27 mei om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen bij P. Gunst
- Vrijdag 30 mei: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Fietsen op donderdag

Vanaf 3 april tot eind 26 september op donderdag bij goed weer fietstocht. Samenkomst op het Roesbruggeplein telkens om 15.30 uur voor een aangepaste fietstocht (15 km, 18 km ...) in een aangepaste tijdsduur. Er moet niet vooraf ingeschreven worden. Verantwoordelijken: Stefaan Storme en Wilfried Decaestecker. Verdere info kan bij hen bekomen worden.

Gezinsbond

■ Gezinsbond Woensdag 16 april van 14 tot 16 uur

Op woensdag 16 april kunnen kleutertjes en kinderen tot 9 jaar naar hartelust knutselen, schilderen, plakken en werken met brooddeeg rond het thema 'Pasen'. Als afsluit worden paaseieren gezocht.

De kostprijs is € 3,5 en iedereen is welkom. Vooraf inschrijven bij Virginie op vgaveele@hotmail.com of 0478 73 78 05 of bij bestuurslid Gezinsbond Roesbrugge-Haringe-Beveren.

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Paasfeest in 't Christen Volkshuis Dinsdag 29 april om 11.00 uur

Om 11 uur viering met daarna middagmaal met soep, Orloffgebraad met groentjes en kroketten en dessert met koffie. Er is 1 consumptie inbegrepen. Wij zetten onze 80- en 90-jarige leden in de kijker. De animatie wordt verzorgd door Omer en Treeske, een komisch duo met verhalen, sketches, allerlei meezingers ... Deelnameprijs: leden € 22 en niet-leden € 27. Iedereen is van harte welkom. Inschrijven en betaling kan bij je wijkverantwoordelijke of bij Eliane (057 30 11 23 na 18 uur).

Gezinsbond

■ Gezinsbond Bezoek aan Mout- & brouwhuis De Snoek Vrijdag 9 mei om 19.30 uur

Op bezoek in het Mout- & Brouwhuis 'De Snoek' in Alveringem. Met een gids leren we alles over bier en brouwen. Deze gezinsactiviteit start om 19.30 uur ter plaatse. Alle inlichtingen bij Stefanie Plovie op 057 36 38 41 - stefanie@plovie.net of bij de bestuursleden van Gezinsbond Roesbrugge-Haringe-Beveren.

■ Femma Uitwaaitocht! Inter-zijn Woensdag 14 mei om 19.30 uur

Zin in een bezinnende wandeling? We creëren voor al onze Femma-leden opnieuw een uitdagende mix tussen bewegen en stilstaan. De uitwaaitocht 'Inter-zijn' is een begeleide wandeling met bijzondere haltes. Samen met je Femma-vriendinnen sta je her en der langs het pad stil rond het thema verbinding (met anderen, met de natuur...). Welke verbindingen wil jij nog versterken of veranderen? Welke drempels ervaar je? Dankzij uitnodigende opdrachten, vragen en teksten word je bewuster van zowel maatschappelijke tendensen als van je eigen relaties.

Samen met Marie-Jeanne Vanparys vertrekken we om 19.15 uur aan het OC Karel de Blauwer, Prof. O. Rubrechtsstraat 97a te Roesbrugge. Het Femma-bestuur zorgt voor vervoer.

Voor wie rechtstreeks gaat, starten we om 19.30 aan de kerk van Haringe.

Na de uitwaaitocht eventjes napraten in St.-Jozef bij ons Femma-lid Cecile Ryon.

Prijs: leden € 2,50 euro drank niet inbegrepen en voor niet-leden € 5 drank niet inbegrepen.

Vooraf inschrijven niet nodig!

■ Rommelmarkt, opendeurdag en Barbecue van brandweer Zuid-IJzer Zondag 18 mei

Op zondag 18 mei organiseert brandweer Zuid-IJzer een opendeurdag met tentoonstelling van het brandweermateriaal en rommelmarkt in de Haringestraat.

Plaatsen zijn vrij in te nemen en gratis. Iedere standhouder krijgt bovendien een drankje aangeboden in de brandweerkazerne.

Voor meer inlichtingen kan u contact opnemen met Johan Haghedooren (057 30 01 07).

Aansluitend kan u van 12 tot 14 uur en van 18 tot 20 uur aanschuiven voor een heerlijke barbecue.

Kaarten te verkrijgen bij alle brandweermannen van Zuid-IJzer aan de prijs van € 14 voor de volwassenen en voor de kinderen slechts € 8.

■ Verbodering Roesbrugge - Saint-Victor De Buthon Zondag 18 mei om 10.45 uur

Tijdens Wereldoorlog I lag Roesbrugge-Haringe achter het front. Het was een komen en gaan van militairen: Belgische, Franse en Britse troepen trokken langs hier naar het front of hadden hier een tijdelijk onderkomen. Er kwamen hoofdkwartieren, munitedepots, militaire hospitalen, een rijksmiddelbare school, opvang voor vluchtelingen, een moederhuis.... Niet voor niets kreeg de gemeente de naam van "Petit Paris". Naast het wel was er ook het wee, miserie en verdriet. Gewonden werden verzorgd in één van de veldhospitalen. Eén van de hospitalen kreeg de naam van "Le Petit Paradis des Blessés". Wie het niet haalde werd begraven op het gemeentekerkhof of op een militaire begraafplaats. De Franse soldaat Albert Fettu werd levensgevaarlijk gewond nabij Millekruis (Dikkebus) en werd nog overge-

bracht naar het Remy Hospitaal in Poperinge. Hij werd op 27 mei 1918 begraven op Lijssenthoek. Albert Fettu was afkomstig uit Coudreseau, buurgemeente van onze zustergemeente Saint-Victor-de-Buthon. Drie leden van de familie komen naar onze streek om hun grootvader en overgrootvader te herdenken. Onze Verbroedering draagt haar steentje bij en ontvangt de familie van deze soldaat die herdacht wordt samen met onze gesneuvelden van de wereldoorlogen tijdens de hoogmis op zondag 18 mei om 10.45 uur in de Sint-Martinuskerk van Roesbrugge. De viering wordt opgeluisterd door ons parochiaal koor. Iedereen is van harte welkom op deze viering.

■ **OKRA Roesbrugge-Haringe**
Reis naar Rixensart in Waals-Brabant
Dinsdag 20 mei 2014

Een mooie uitstap naar Rixensart in Waals-Brabant, zusterstad van Poperinge. 7.15 uur: vertrek Roesbrugge. Vertrek 7.45 uur vanaf de parking van het Oudstrijdersplein te Poperinge. Koffie bij aankomst in Rixensart. Daarna bezoek aan het 'Museum van het Boogschieten' in de Genvaltoeren uit 1928. Elke winter worden nog wedstrijden georganiseerd op de staande wip met de hoofdvogel op 27,50 meter hoogte! Aperitief en middagmaal in 'Brasserie du Lac'. Dagschotel - wat een verrassing blijft - behalve wie wil genieten van 6 oesters als voorgerecht moet dit melden bij inschrijving. Wie niets vermeldt, krijgt het voorgerecht van de dag. Drank en koffie niet inbegrepen. In de namiddag toeristische rondrit door 'Groot Rixensart'. Daarna bezoek aan het 'Kasteel van de Prinsen van de Mérode' waarna we nog even kunnen napra-

ten bij een drankje. Avondstop in 'De Kring': belegde boterham met groentjes. Drank niet inbegrepen. Einde rond 20 à 20.15 uur. Deelnameprijs voor leden € 50 en voor niet-leden € 55. Inbegrepen: autocar, chauffeur, koffie, toegangen, begeleiding, middagmaal en avondstop. Niet inbegrepen: dranken bij middagmaal en avondmaal. Inschrijven vóór 8 mei bij Eliane Ryon (tel 057 30 11 23 na 18 uur) of bij de bestuursleden. Betaling bij inschrijving. Daar wij met een andere groep samen reizen is het aantal voor ons beperkt tot 25 personen.

■ **Poperinge Verbeeldt**
Roesbrugge kermis 6-7-8 september

Poperinge verbeeldt stelt Roesbrugge-Haringe achter het front tijdens de Grote oorlog voor: een overzicht van het leven tijdens de Eerste Wereldoorlog aan de hand van foto's, documenten, kaarten, enz ...

We zijn nog steeds op zoek naar beeldmateriaal, foto's, documenten enz ... over Roesbrugge-Haringe om voor het nageslacht te bewaren. Heb je materiaal dan komen we er graag om, alles wordt ingescand en digitaal online gebracht. De originelen krijg je zo vlug mogelijk terug.

Alle info bij Paula Recour (0479 26 09 78), Johan Braem (0479 36 49 53) of Emiel Desmytter (057 30 02 98).

www.poperingeverbeeldt.be.

■ **Ontbijtbuffet**
t.v.v. de strijd tegen borstkanker
Zondag 15 juni vanaf 7.30 uur

Lien, Jolien, Nelly en Ria nodigen jullie op zondag 15 juni uit op een uitgebreid ontbijtbuffet t.v.v. de strijd tegen borstkanker.

Het buffet is open van 7.30 tot 11.30 uur in de loods van Frank en Nele Verhoest-Vanexem, Roesbruggestraat 50A te Beveren-IJzer.

Prijs: kleuters: €2, kinderen tussen 6 en 12 jaar: €5 en volwassenen €15.

Inschrijven kan tot zondag 1 juni via overschrijving op rekeningnr. BE38 0358 8374 1072 met vermelding van: ontbijtbuffet voor ... volw., ... kind en ... kleuters.

WATOU

■ **Jaarlijkse "Watous Good Oldtimerit"**
Zondag 4 mei om 9.30 uur

Rondrit in onze mooie Westhoek met bolletje-pijltje raodbook.

Dagrit start om 9.30 uur aan De Bollaard, Winnezelestraat te Watou.

De prijs bedraagt €28 per persoon, middagmaal en consumpties inbegrepen.

Namiddagrit start om 14 uur en de prijs is €10 per persoon.

De dagrit is verplicht vooraf in te schrijven en te betalen via www.watousgoodoldtime.be

Verdere inlichtingen: 057 38 83 38 (Greet).

Vlasroute
van mei tot september 2014

De fietstocht editie 2014 leidt ons door het Vlaamse platteland en meer bepaald de vlasvelden. Informatieborden langs de weg beschrijven de levenscyclus van dit gewas alsook de lokale knowhow.

De folder (Frans en Nederlands) zal vanaf eind mei 2014 beschikbaar zijn.

Inlichtingen en inschrijvingen:

Toeristische dienst Het Vlasland
5, place du Général de Gaulle - 59122 Hondschote
Tel. & Fax: 0033 3 28 62 53 00
E-mail: otpaysdulin@free.fr - Website: www.otpaysdulin.fr

VROUWELIJK TALENT OP HET PLATTELAND

ONS organiseerde voor de tweede keer de prijs voor "Vrouwelijk talent op het platteland" samen met de partners Cera, de Provinciale landbouwkamer van de Provincie Oost-Vlaanderen en Vlaanderen.

Winnaars van de prijs zijn:

- Sabine Rouseré
Seniorenhoeve Carpe Diem,
Nachtegalstraat 8, 8972 Poperinge
- Hilde Desmet (publieksprijs)
't Fazantenhof,
Groenebosdreef 7, 8650 Houthulst
- Jeanine Janssen
Zorghoeve Sint-Jansberg,
Sint-Jansberg 62A, 3680 Maaseik
- Sonja Moens
Ons Dagelijks Groen,
Kammenkouterstaat 80, 9310 Meldert

Al meer dan 100 jaar brengt de vrouwenorganisatie KVLV, Vrouwen met vaart (één van de tien organisaties van Ons) vrouwen op het platteland samen, moedigt ze aan, daagt ze uit en vormt ze.

Deze honderdduizend vrouwen drukten over vele generaties heen een eigen stempel op het dagelijkse leven in Vlaanderen, op het vlak van eten, wonen en zorgen. Authenticiteit, zorgzaamheid en duurzaamheid zijn belangrijke leidende waarden.

Deze inzet van talenten is te lang weinig zichtbaar gebleven. De partners willen met de 'Prijs voor vrouwelijk talent op het platteland' dit talent zichtbaar maken, erkennen en aanmoedigen.

Vlaanderen, Cera, de provincie Oost-Vlaanderen en Ons riepen daarom vrouwen, die gepassioneerd en innovatief de leefbaarheid van ons platteland verhogen, op om deel te nemen aan deze prijs.

Elke partner schenkt een prijs van 2000 euro.

TE KOOP

- Moto Kawazaki G.P.Z. 600 R
- Bosmaaier + snoeischaar Stihl
- Caravan met voortent
Merk: Sajari C1 wilk
- Mazouttank ± 2400 liter, als nieuw
- Schepbak met pistongs
- Youton blokken (100-tal)
H x B x L: 25 x 20x 60 cm

Zich wenden: 0495 79 81 97

**Rendement Tak21
Universal Life 2013***

2,85 %

3,10 %
winstdeelname

0 %-garantie

ACTIE:
geen instapkosten
tot 30.04.2014!!

bv verzekeringen

Prof.O.Rubbrechtstraat 68 - 8972 ROESBRUGGE
tel. 057 30 00 14 - fax 057 30 00 15 - www.bv-service.be - FSMA nr. 023657A

Invest
Uw kapitaal haalt
een optimaal rendement

Baloise
Insurance

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.

Interessante prijzen.

Inlichtingen: 057 30 03 79

Ervaren schrijnwerkers en plaatsers, een doorgedreven vakkennis, duurzaam materiaal en een professioneel machinepark: bij Timmerwerken Alain Dessein zijn we uit het goede hout gesneden om al uw schrijnwerk tot een goed einde te brengen.

Onze diensten omvatten alle aspecten van schrijnwerk:
ramen en deuren • daktimmerwerken
interieur • totaalaanname

Ons team is een goed geolied radarwerk dat de projecten voor uw woning, horecazaak of kantoor planmatig realiseert, binnen de afgesproken timing en het beschikbare budget.

Heeft u nog vragen of wenst u een samenwerking aan te gaan? Neem dan gerust contact met ons op. Wij helpen u graag verder.

Hoogstraat 1B
8972 Roesbrugge-Haringe (België)
Tel. 057 33 22 74 - Gsm 0476 48 07 94
Fax 057 33 22 74
timmerwerken@alaindessein.be

in 'T ROZENHOF

Noteer alvast in uw agenda: Sinksenmaandag 9 juni

HESPEN AAN 'T SPIT

Hespen op traditionele manier aan 't spit op houtvuur gebakken, met uitgebreid groentebuffet, aardappelen in veldkleed en sausjes. Vanaf 18 uur iedereen welkom! Springkasteel voor de kleinsten!
Prijs: volwassenen: € 16 - kinderen tot 12 jaar: € 8
Reservatie gewenst, doch niet noodzakelijk!

Kom in ons restaurant genieten van de maandsuggesties:

- Asperges met gerookte zalm en gepocheerd eitje
- Asperges met gegrilde zalm en mousseline
- Kalfsmédaille met asperges en jus van sjalotjes
- Dubbele côte à l'os, saus naar keuze met slaatje en verse frietjes

Openingsuren: ma - di: 11.45 - 17.00 u.
wo - do: gesloten
vr - za: 11.45 - 22.00 u.
zo: 11.30 - 20.00 u.

Obterrestraat 73 • 8972 Proven • Tel. 057 300 335 • reservatie gewenst • www.rozenhof_proven.be

Wie was Warden Oom?

Zoals zijn oudere broer Jules voelde Edward Vermeulen zich geroepen tot het priesterschap maar de stem riep blijkbaar niet luid genoeg. Na drie jaar college en een lange periode van inactiviteit door bloedvergiftiging, besloot hij in 1877 om thuis te boeren.

Door zijn zwak gestel, zijn introverte aard en ontluikend schrijverstalent lag de boerenstiel hem niet. Hij probeerde alsmear meer te schrijven: brieven voor ongeletterde vrienden, dichtten bij huwelijken of andere feesten, af en toe een (poëtisch) artikel.

Toen zijn ouders in 1896 de hoeve verlieten en op 'de platse' in Hooglede gingen wonen, kwam ongehuwde Edward met hen mee, solliciteerde voor de baan van gemeenteontvanger en ontvanger van het Bureel van Weldadigheid in Hooglede en slaagde in zijn opzet.

Vanaf dan begon hij veelvuldig te schrijven onder de schuilnaam Warden Oom. Eerst ging het om volkskundige bijdragen in kranten en tijdschriften als Biekorf, Ditsche Warande en Belfort, 't Manneke uit de Mane, Nieuw Vlaanderen, Onze Jeugd, De Gazette van Detroit en vele andere.

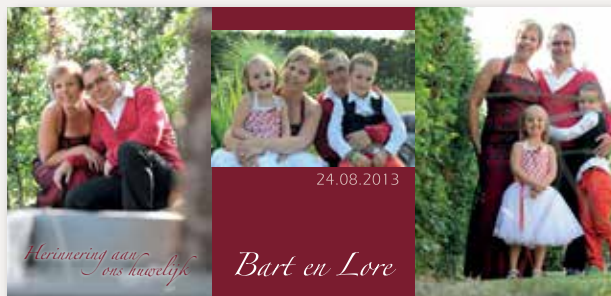
In 1911 waagde hij zich aan zijn eerste roman, "Herwording". Tot aan zijn overlijden in 1934 zouden nog 22 veel gelezen romans, volkskundige werken en enkele autobiografieën volgen.

Wim Sohier

!!! BELANGRIJK !!!

De volgende IJzerbode verschijnt op woensdag 14 mei 2014.

Artikels en publiciteit binnenbrengen ten laatste op woensdag 7 mei 2014.

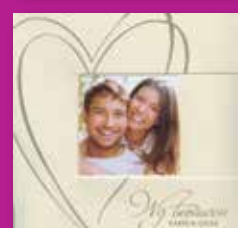
UITNODIGINGEN - MISBOEKJES - MENU'S - TAFELKAARTJES, ...

Huwelijk

Zelf een ideeetje?
Creatie met foto's?

Wij werken het graag voor u uit !!!

NIEUWE COLLECTIE HUWELIJKSCATALOGI

Drukkerij Schoonaert

Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge - Tel. 057 30 03 79
info@drukkerijschoonaert.be - www.drukkerijschoonaert.be

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding

Gordijnen en overgordijnen UNLAND®
Gratis opmeten en plaatsen

Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie

Decoratie & Kunstglazenier

J. LAHOUTTE

Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

ACTIVITEITEN EN VERMAKELIJKHEDEN

ROESBRUGGE

Kaartingen

- OC Karel de Blauwer vrijdag 18 april puntenkaarting "OKRA"
- OC Karel de Blauwer vrijdag 16 mei puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 22 april puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 27 mei puntenkaarting "OKRA"

Vogelpik

- Kristen Volkshuis bij P. Gunst zaterdag 10 mei smijting voor de leden

BEVEREN-IJZER

Vrije kaartavond

- Praatcafé 't Geheim Spoor donderdag 17 april donderdag 15 mei

HARINGE

Vogelpikclub Smokkelsmijters

- Eethuis & Praatcafé 't Smokkelhof zaterdag 26 april zaterdag 24 mei

Ruime keuze aan geboortekaartjes en huwelijksdrukwerk

Drukkerij SCHOONAERT

BURGERLIJKE STAND

GEBOORTEN

Proven

- Lily Plamon, geb. 22 maart, d.v. Gregory en Nele Sucaet

Roesbrugge-Haringe

- Symen Pochet, geb. 23 maart, z.v. Michael en Steffy Vermeulen

Watou

- Luna Ryckeghem, geb. 9 maart, d.v. Djamy en Lindsay Harteel

OVERLIJDENS

Roesbrugge-Haringe

- Gerard Ryon, overl. 16 maart, 79 j.
- Filip Maes, overl. 1 april, 49 j.

Watou

- Georges D'alleine, overl. 18 maart, 76 j.

!!! ONLINE !!!

Lees voortaan
De IJzerbode ook online
op onze vernieuwde website!

www.drukkerijschoonaert.be

HUWELIJK

Watou

- Manuel Dever en Reine Quaghebeur

Rouwbriefen en gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT

MENSEN VAN BIJ ONS

- Robert Bollies overleed op 1 november 2013 op 89-jarige leeftijd te Kortrijk. Hij was afkomstig uit Proven en woonde vroeger in de Obterrestraat, zijn ouders waren schilders van beroep. Robert huwde met Marie-Mathilde Vanstraeesele. Op latere leeftijd werd hij Diaken van het bisdom Brugge. Hij werd begraven te Kortrijk.
- Marcel Deturck overleed op 82-jarige leeftijd in Canada. Hij was de zoon van Jules Deturck-Boone uit de Uilegatstraat te Proven. Hij vertrok op jonge leeftijd naar de tabakplantages in Canada.
- Francine Vandevoorde overleed op 82-jarige leeftijd in Siegburg (Duitsland). Zij was gehuwd met Gustaaf Derycke, beroeps militair uit Krombeke. Francine groeide op in de Krombekestraat nu Waaienburgseweg, haar geboortehuis is verdwenen.
- Op maandag 31 maart overleed de heer Henri Bossaert thuis in Bléharies (nabij Doornik) en werd er op 5 april begraven. Henri werd geboren op 27 januari 1926 in Proven op de Waaienburg en had een goede binding met het sociale leven in Roesbrugge en Beveren. Hij huwde met Anna Beghein uit Beveren en trok samen met haar, begin de jaren vijftig, naar de "Walen" om er te boeren. Ze kochten een hoeve in Bléharies en maakten er, dank zij hard werken, een bloeiend bedrijf van. Het gezin kreeg 4 kinderen. Een zoon Marc, die het ouderlijk bedrijf overnam en 3 dochters, Martine, Nadine en Carine, die allemaal in de buurt wonen. Hij was de broer van Agnes, Jozef, Raphaël, Germain, Andries en Maria Bossaert. Zij schonken hun ouders 8 kleinkinderen. Henri en Anna waren 62 jaar gelukkig getrouwd en bleven het reilen en zeilen in de "Vlaanders" nauwgezet volgen dank zij de regelmatige bezoeken, hun maandelijkse "IJzerbode" en hun wekelijkse "Krant van West-Vlaanderen".

Brieven, omslagen, facturen, bestelbons, BTW-formulieren, ...

Drukkerij SCHOONAERT

Voor al uw festiviteiten: affiches, flyers en toegangskaarten

Drukkerij SCHOONAERT

"Zij zijn groot en ik is klein, en da's niet eerlijk!" Jeremiëert Calimero voortdurend. En wij, wij foeteren: "Timothy leert spelenderwijs, en ik krijg een andere taal er maar niet in!"

Timothy? Timothy Doner. Een joodse jongen van de Lower East Side of Manhattan in de VS. Is slechts 18 en spreekt maar liefst t-w-i-n-t-i-g talen. Uit vrije wil geleerd. In luttel 4 jaar tijd! En hij converseert niet in de makkelijkste talen, maar is goed van de tongriem gesneden, in zowel Frans en Chinees als in Hebreeuws en Swahili.

Toen Doner moest leren voor zijn bar mitswa (!), begon hij zich te interesseren voor het Hebreeuws en Israëliësche muziek en films. Hij groeide in het spreken van Hebreeuws of Ivriet en raakte vervolgens ook geïnteresseerd in andere talen. De meeste, zoals Pashto, de officiële taal in Afghanistan, zijn geen talen die leven in het bewustzijn van de Amerikanen.

Doner geeft aan dat hij op school geen les gekregen heeft over de Arabische of Islamitische geschiedenis, en dat vindt hij spijtig. Want als je een andere taal leert, leer je veel meer dan alleen de taal: je maakt kennis met de cultuur, zowel met de culinaire als die van poëzie en politiek. En dit bevordert het begrip van de volkeren onder elkaar. Hoe kan het ook anders, of Doner wil later als vertaler aan de slag of werkzaam zijn in het buitenland. Ook het onderwijs trekt hem aan, omdat hij vindt dat er veel leuker les gegeven kan worden in het aanleren van andere talen en culturen. Nu al oefent hij en beantwoordt hij mailtjes over vragen die betrekking hebben op het leren van een andere taal en hij geeft ook adviezen via Skype. Volgens hyperpolyglot (?) Timothy is het vooral een kwestie van die eerste andere taal leren. 'Je wordt vertrouwd met verschillende grammaticale systemen, manieren van woordopbouw en uitspraken. En sommige talen lijken natuurlijk ook een beetje op elkaar.' Zo leert Timothy zichzelf Nederlands vanuit zijn kennis van het Duits. Later wil hij ook zeker iets met taal gaan doen. Zijn belangrijkste tip? 'Probeer de taal leuk te maken. Als je van jazz of rhythm-and-blues houdt, luister dan naar die muziek in de taal die je wilt leren. Alles wat je kunt doen om het relevant en interessant te maken voor je eigen leven, is zeker een positieve stap vooruit.'

Span dus niet langer je knerpande zaag, lezer, als zoon- of dochterlief er lustig op los twittert, skypepet of internettig snertfilmmpjes bekijkt. Zo spijkt die immers haar of zijn kennis van het Engels bij. "Ieder nadeel hep zijn voordeel!" moet je maar Cruyffiaans denken.

1. Een joodse jongen wordt bar mitswa, 'zoon van het gebod' op zijn 13de verjaardag. Vanaf dan wordt hij als religieus meerderjarig aanzien, en als volwaardig lid van de joodse gemeente; hij telt dus mee als het gaat om een minjan (quorum van 10 mannen dat nodig is voor de synagogedienst). Dit voorrecht brengt ook verplichtingen mee, nl. het houden van de 613 ge- en verboden van de tora en het aanleggen van de tefilien en de talliet bij verschillende gebeden. Een joods meisje is vanaf haar twaalfde verjaardag bat mitswa, 'dochter van de wet'.
2. Iemand is hyperpolyglot als hij zes of meer talen vloeiend kan spreken. Talen die over Timothy Doners tong rollen: Engels, Frans, Duits, Nederlands, Turks, Russisch, Mandarijn Chinees, Arabisch, Hausa, Hebreeuws, Pashto, Farsi, Indonesisch, Swahili, Hindi, Ojibwe, Latin, Griek.

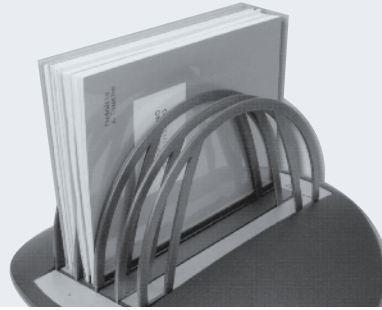
Wim Sohier

Uw eindwerk is geschreven?!

Wij maken er een mooi geheel van,
in een minimum van tijd.

Printen van uw digitale bestanden
in zwart-wit of kleur.

Inbinden met
steelbindmethode.

Drukkerij Schoonaert

Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge
tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80 - info@drukkerijschoonaert.be

AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE

Van joengsof ol kennen ze mekoar, Sting en Stef van tegen 'n Hoazepoel in Hoendschoote. Joaren hen ze thope ewrocht in Roboays' vlasfabrieke in Killem moa zien nu ol een tiedige mi vulle goeste en smoake op pensioeën.

En ze pakken 't ol de goe kant. O 't schooën were is, ze kruttelen tegen de jukste in nulder hovvige, de zundag ze spelen, 's vornoeëns, mit de duven, en 's achternoeëns doen ze tegoare een toertje in villo, een kir ol déze kant, een kir ol 'n ánder kant van de schreve. Volgens 't were, of volgens dan ze goeste of gin goeste hen in een picong!

Op een diesendag dan nulder handen nie te vele jeuken noar hovenierieng, pakken z' achter 't noenetuksje nulder villospell, krupen op nulder stikt zeeëre riedt zeeëre en zakken d' Hoge Seineroute of toet vorbie Viennes meulen, doa zwoaien ze reks of, en ol de Cappelroete rieën ze de Klietestroat' in, toet an Gribbes woa dan ze liensks ofsloan, de frontieëre oversteken en ol 't Fraans kommiezekotje, en vorbie Dhoanes meulen, rechtedeure wikkelen toet an Bambeke Kruustroate. Doa pakken ze reks, en ol de Vuufweg arriveeëren z' in Cappel. Voe nulder zweeët te loaten indrogen, vor een keeë oasme t' hoalen, en nateurlik oek voe nulder favoriet dranksje, nulder picongsje in te sloan, vollen ze bie 'n Belgschen kommiezebureau binnen in 't Wit Peird toe Camiel Strooëis.

Doar is 't vulle bak. Een otobusloadieng Okra-oediges van ol de kanten van Ledegem zit, nie mi een ei, moa mi een vliegsje op 'n verschillige toafeltjes te koarten of mekoar 't weireldnieuws uut te wisselen. Sting en Stef zetten nulder an 't eeënjste toafeltje die nog vrie is, bestellen nulderen picong en bekijken gintrisseeërd die boente bende. 't Zit doa vanolles tusschen, d' eeëne ol beter bewoerd of d' ander, moa bie olleman stoat de barometer op 'beau fixe'. Iedreeën hed een rooën kam en noa 't gekèèkel t' hooëren hed 't vrovook oek nie van veugelwien eproefd op nunder bezoek an Fraans-Vloanderen.

"Bekiekt de die doar een ki!" zegt Stef omme-keeë. "Woa dat?" vraagt Sting en droait lik een kerkuul ze nekke 180 groaden roend. "Doa!" En Stef wiest noa twi oede kroaken mi een martinetje an een toafeltje oender de veugelpik. "En zeggen dan me wieder d' er bie tieën joar spietig enoeg oek zo vernukkeld en erompeld goan uutzieën!" Sting lacht. Moa idder groeëne. "Stef moat," zegt 'n, "da zien wieder in 'n spiegel an 'n overkant!"

Stef verschiet, kipt in een hoaste ze glas leeëg en bolt 't of. Bleeëk lik een schete. En zienlieng tieën joar veroederd!

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden

ONTDEK ONZE SUPERDEALS

WASMACHINE L76485FL

A+++ - 10% - 8 kg - 1400 t/min - Medium LCD - Inverter Motor - ProTex trommel - Stoomprogramma's - Startuitlet tot 20 u

€649,99

AEG
perfekt in form und funktion

AEG
perfekt in form und funktion

Electrolux

ZANUSSI

KOOKPLAAT ZEV6340FBA

Vitrokeramische kookplaat -
Afgeronde rand -
TouchControl bediening -
Restwarmte-aanduiding -
Kinderbeveiliging -
Nis: 38 x 560 x 490 mm

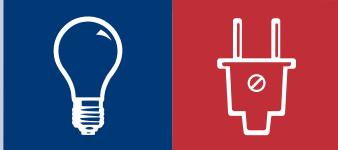

€269,99

ZANUSSI

Geldig van 24/04 tot 24/05

ELEKTROCAPPOEN nv

Wij aanvaarden ecocheques

Prof. O. Rubbrechtstraat 12, 8972 Roesbrugge-Haringe - Tel. 057 30 05 94
info@elektrocappoen.be - www.elektrocappoen.be

GESCHIEDBOEK (13)

DER GEMEENTE ROUSBRUGGE-HARINGHE

L.-A. RUBBRECHT

GELDELIJKE TOESTAND 1815-1905

Getrokken uit de gemeente-rekeningen voor 1815-1895.

Gewone en buitengewone ontvangsten.

	fr. 2697.29	fr. 61723.17
Jaarwedde van den Burgemeester	fr. 100.00	fr. 212.00
Jaarwedde der Schepenen	fr. 50.00	fr. 106.00
Jaarwedde van den Secretaris	fr. 189.00	fr. 900.00
Belooning voor het boekhouden van den burgerstand		fr. 200.00
Jaarwedde van den veldwachter	fr. 400.00	fr. 900.00
Jaarwedde der twee onderpastoors	fr. 378.00	fr. 110.00
Jaarwedde van den pastoor te Haringhe		fr. 300.00
Huishuur van de pastorie te Rousbrugge		fr. 400.00
Kosten van het lager onderwijs	fr. 70.88	fr. 9275.58
Hulpsom aan het bureel van weldaad	fr. 840.00	fr. 2000.00
Tusschenkomst in het gemeene fonds		fr. 1232.40
Kade-, markt-, weeg-, en meetrechten	fr. 456.34	fr. 185.00

BLAUWVERWERIJ

Voortijds was 't spinnen in voege in veel huisgezinnen en omtrent op alle hofsteden. Op ieder gemeente bestond er ten minsten een inrichting voor 't weven uit de hand. De laatste, op deze gemeente was deze van Livinus Laseure; ze verdween met 't overlijden van den eigenaar, den 16ⁿ Juli 1887.

De weverij deed de blauwverwerij voor alle stoffen ontstaan. De eenige die op deze gemeente bestond was deze van den heer Franciscus Vanden Berghe-Bonte. Hij was opvolger van zijn vader, die 't zelfde bedrijf uitoefende in de jaren zeventien honderd. M. Vanden Berghe stierf den 19ⁿ October 1850. De verwerij werd dan voortgezet door zijn meesterknecht Pieter Vanden Berghe en verdween met 't afsterven van dezen den 8ⁿ Augustus 1871.

't Geweven lijnwaad was in stukken van 40 tot 50 meter, of soms ook van mindere grootte, naar de verwerij gebracht om in 't blauw geveerd te worden.

Ziehier hoe dit gedaan was:

In de verwerij stonden kuipen, van rood dennenhout, die in den

grond geplamt waren, en veertig centimeter boven den bodem uit staken. Ieder kuip had een diepte van 4 meter en een doorsnede van 2 m 50 cent. Alle waren, tot bijna boven toe opgevuld met water, waar er indigo in opgelost was. Boven ieder van deze kuipen hing er een houten hoepel, dien men hoog en leegen kon bij middel van een schuifloop. Van binnen was de hoepel met scherpgekromde nagels voorzien, om er 't lijnwaad en de andere stoffen aan te hangen en dan in de kuip te laten zinken. Van tijd tot tijd werd de hoepel opgehaald, om de stoffen te laten verdruijen, en de bekomen kleur te kunnen nazien.

Deze blauwverwerijen waren niet talrijk, en hierdoor waren zij belangrijk en zelfs zeer bloeiend.

Benevens deze blauwverwerij bestond er nog een drukkerij, om op de geveerde stoffen allerlei figuren en teekeningen te maken; men vervaardigde alzoo behangsels, bedgordijnen en allerlei versierde stoffen.

De mechanische weverij heeft deze nijverheid op alle plaatsen doen verdwijnen.

HAND- EN KRUISBOOGMAATSCHAPPIJ

Te Rousbrugge evenals op veel gemeenten, hebben in vroege tijden kruis- en handboogmaatschappijen bestaan.

Wij vinden in kronieken en andere stukken dat de kruisboogschutters van Veurne, in 't jaar 1453, deel namen aan een prijskamp gegeven door de gilde van Rousbrugge, en dat de gildezotten het feest opluisterden.

In de jaren 1700, ontstond een geschil tusschen de rederijkerskamer *De Troostverwachters* en de gilde van Sint-Sebastiaan, no pens zekere voorrechten die betwist waren.

In ons tijdperk vinden wij een hand- en een kruisboogmaatschappij.

De eerste had haar zetel in de herberg *A la ville de Dunkerque*, op de kade, bewoond door Franciscus Loncke.

De pers stond in de weide achter de woning. Van daar de naam van *gaaiweide*.

De liefhebbers van den kruisboog vergaderden in de herberg *De Graaf van Vlaanderen* langs de Beveren-kalsijde, bewoond door Louis Van Heule. De pers stond in de weide der hofstede waar

vroeger de Abdij der Victorijnen bestond.

Rousbrugge was een middenpunt. De gaaierspersen waren te dien tijde zoo talrijk niet als heden en 's Zondags kwamen de liefhebbers der naburige gemeenten naar ons dorp; 't waren bijzonderlijk deze van Bambeke, Beveren en Oostcappel.

De kruisboogmaatschappij werd ontbonden in 't jaar 1855.

Rond dien tijd ontstond er oneenigheid tusschen de liefhebbers van den handboog: menigen verlieten de pers van Franciscus Loncke, en gingen over naar de oude pers van den kruisboog. Een nieuwe maatschappij werd gesticht onder de naam van *Sint-Joris*, en nam haar zetelplaats in de herberg *Het gouden Hoofd* bewoond door Louis Demeester.

In 't plaatselijk weekblad, *De Dorpsbode*, van 26ⁿ Mei 1857, zien wij, dat de liefhebbers van Rousbrugge door de nieuwe gilde bijeengeroepen worden den Donderdag 28ⁿ mei, te 7 1/2 uur 's avonds in 't *gouden Hoofd*, om over 't geven eener buitengewone schieting te beraadslagen.

De schieting werd vastgesteld op Zondag 12ⁿ Juli. Al de schutters van Rousbrugge-Haringhe en Beveren, die van de maatschappij *Sint-Joris* geen deel maakten, waren uit den prijskamp gesloten. Volgens 't verslag van *De Dorpsbode*, telde men op de schieting meer dan 150 liefhebbers. Niets werd gespaard om aan het feest allen luister mogelijk te geven. Een stoet werd gevormd ter herberg *De Brikkerij*; buiten de schutters, zag men er vertegenwoordigd de gemeenteoverheden, de muziekmaatschappijen en een brigade gendarmen.

De gilde van Sint-Sebastiaan wilde niet ten achteren blijven, en op Kermis-Dinsdag 8ⁿ September van 't zelfde jaar, gaf ze ook een groote vogelschieting.

Eenigen tijd nadien werd de pers der Beverenkalsijde verplaatst naar de herberg "*De Brikkerij*". Een groote prijskamp had daar plaats den 8ⁿ September 1862. Later nog werd de pers overgebracht naar de herberg "*De Heybrug*" te Haringhe.

Rond het jaar 1874, kwamen eenige liefhebbers bijeen, om middelen te beramen tot 't stichten eener nieuwe gaaierspers. Er werd beslist 't noodige kapitaal te verzamelen bij middel van aandelen van 5 frank, zonder intrest bij loten aflosbaar.

De pers werd opgericht in de weide der herberg "*De Brikkerij*". Sedert dien is de maatschappij zeer bloeiend geweest en haar goede schutters waren rond en ver bekend.

Onder dezen verdient Eduard Alexander een bijzondere melding. Op zekeren dag nam hij 't besluit, in den tijd van den voormiddag, al de vogels der pers af te schieten.

Dit geschiedde den Maandag 8ⁿ Juli 1878. Om 4 uur 's morgens stond Alexander voor de pers; twee uur later, waren er boven nog enkel vier vogels! 't Werk was, om zoo te zeggen volbracht, en de schutter had tijd om te rusten. Wijl hij 't ontbijt nam met eenige vrienden, kwamen de liefhebbers van Beveren, Oostcappel en andere gemeenten, en ze vroegen met verwondering of de schieting geen plaats zou grijpen. Ja zeker, maar ze was bijna ten einde. Alexander kwam terug, en rond elf uur was alles effen en

klaar. Zulk feit dient zeker tot 't nageslacht over te gaan.

Nog eenige woorden over de maatschappij.

Menigvuldige schietingen werden gegeven. De bijzonderste grepen plaats in 1881 en 1882. De prijskampen bestonden in 't stellen en rangschikken der vogels per series van 8, 12, 15 en 22 frank. Bij de inschrijving, de liefhebbers van Hondshoote, ten getalle van veertig, ziende het groot getal opgekomen schutters, weigerden aan den prijskamp deel te nemen.

In 1891 vierde men feest ter gelegenheid van het huwelijk van M. Jules Floor, notaris, voorzitter der maatschappij. Men bood den voorzitter zijn portret aan, en deze schonk een vaandel aan de gilde.

In 1899 werd de houten pers door een ijzeren vervangen. Maar dit scheen geen verbetering te zijn. In den eersten prijskamp kon de pyramide niet gezonken worden. Men moest de schieting eindigen, en de vogels verloten.

AARDAPPELENPLAAG EN BEDELARIJ

De aardappelen zijn, benevens 't brood, 't voornaamste voedsel van onzer vlaamsche bevolking. - Wanneer, in 1846, de plaag deze plant aantastte, was 't een waar onheil voor de werklieden en de kleine landgebruikers; de rogge was dit jaar ook mislukt; zoo men daarbij voegt dat de garenweverij met de hand staakte, door 't opkomen der machienenweverij, uitgevonden door den vermaarden Jacquard, kan men gemakkelijk verstaan, hoe al die oorzaken een buitengewone armoede teweegbrachten.

Veel menschen stierven bij gebrek aan gezonde levensmiddelen; anderen, in overgroot getal, verlieten hunne streken, om in onze gewesten te bedelen. Ze kwamen bijzonderlijk uit de omstreken van Rousselare, Tielt, Thourout en Brugge, waar de armoede de grootste was.

Van 't onzent trokken ze naar Frankrijk, om korten tijd nadien weder in ons land gedreven te worden.

't Staatsbestuur nam bijzondere maatregelen om de bevolking der beide Vlaanderen ter hulp te komen. - De gemeenten, van hunnen kant, trachtten te zorgen voor de veiligheid van hare inwoners. - De landbouwers waren aan alles blootgesteld; benden bedelaars doorliepen de landerijen en beschadigden de vruchten; 't was hoog tijd daaraan een einde te stellen.

In veel gemeenten werd een soort van burgerwacht bijeengeroepen; ze was samengesteld uit alle bemiddelde burgers tusschen 18 en 50 jaar. - De wapens waren heel eenvoudig. - Op den kerktoren waren nog een aantal lanssen en lontgeweren van den tijd der Hollandsche regeering; ze werden verdeeld onder dezen die er de aanvraag voor deden; anderen namen een knuppel, een degen, of 't een of 't ander verdedigend voorwerp.

De manschappen verdeelden zich in groepen, die elk de een of de andere wijk der gemeente gingen bewaken.

In geval van nood werd een teeken gegeven, en alle afdeelingen kwamen bijeen. Alzoo kon men een einde stellen aan die ongehoorde bedelarij. - Die Vrije burgerwachten hadden een grooten dienst bewezen. - En bij 't herinneren aan hun deugdelijk werk, gevoelt men zich geneigd de vraag te stellen, of 't misschien niet wenschelijk ware, dergelijke inrichtingen weder tot 't leven te roepen.

Dit ware allergemakkelijkst. De manschappen van de thans bestaande onwerkzame burgerwacht zouden jaarlijks van hun inschrijving moeten verwittigd zijn, en weten op welke wijze zij zullen bijeen geroepen worden. Alzoo zouden onze dorpen in veiligheid zijn, kwame 't dat kwalijkgezinde werkstakers of vereenigde kwaaddoeners een inval beoogden om de inwoners te plunderen. In dergelijk geval zou men niet alleen tegenstand kunnen bieden, maar zelf de muiters in hechtenis nemen.

De groote bedelarij was alzoo getoomd; de vreemdelingen kwamen op onze gemeente niet meer; maar onze eigene armen waren daar nog, die van huis tot huis gingen en dit bedelvolk veroorzaakte niet min onrust bij de landbouwers. - 't Bestuur was alzoo voor een groote moeilijkheid vanwege zijne eigene armen. Deze toestand vroeg nieuwe en groote maatregelen. Men berekende hoeveel ieder bemiddelde inwoner jaarlijks in aalmoezen aan de deur uitgaf, en met dezen grondslag, maakte men een belastinglijst, die aan de ingezetenen werd voorgelegd; iedereen nam de verbintenis gedurende drie jaar deze belasting te betalen. 't Bureel van Weldaad beschikte alzoo over genoegzame geldmiddelen, en 't volgende stelsel werd in voege gebracht. - Ieder onbemiddelde ontving genoegzamen onderstand, om in al de noodwendigheden van 't leven te kunnen voorzien; de bedelarij werd streng verboden: die bedelde werd niet geholpen; 't bijwonen der scholen was verplichtend voor de kinders; veel landen die aan 't Bureel van Weldaad toebehoorden, en aan geringen prijs verpacht waren, werden aan de behendigste werklieden in gebruik gegeven; sommigen, die bijzonderen aanleg voor een vak toonden, ontvingen 't noodige werkalaam en de grondstof om 't een of 't ander product in den handel te brengen. Men huurde menige huizen aan lagere prijzen, dan de behoeftigen zelf hadden moeten betalen.

Deze pogingen van 't armbestuur werden met goeden uitslag bekroond. De hulpsom der gemeente en de opbrengst der vrijwillige giften beliepen boven de 12000 frank. Na drie jaar, kon de buitengewone belasting afgeschaft worden; de wilskracht van den werkman was in groote maat gestegen; hij had beter gevoel van zijn eigen waarde en meer betrouwen op zijn zelve. 't Voorbeeld van den eenen trok den anderen na: menigen die in 't begin wederspannig gebleven waren, kwamen vragen dat hun broodonderstand zou veranderd worden in andere hulp, ten einde door hun eigen werk, grooteren welstand te bekomen.

De hulpsom der gemeente verminderde gedurig; van 1858 tot 1870 was zij enkel nog van 3000 frank. - De bedelarij was uitgeroeid, en 't zedelijk peil van den werkman was hooger. Me-

nige familiën hebben zich alzoo kunnen verheffen, en bekleeden thans een waardige plaats in de burgerrij.

't Is een picht hier te melden, dat M. Karel VanderMeersch de voorname aanlegger was van dit groote werk. - Dit alles is breedvoerig beschreven in mijn boek: *Remèdes contre le Paupérisme* verschenen bij Lebègue, te Brussel, in 1890.

ONDERWIJS

Wie een oogslag werpt op den geldelijken toestand der jaren 1815 en 1905, is getroffen door 't verschil van uitgaven voor 't openbaar onderwijs: 70 fr. 88 cⁿ tegen 9275 fr. 85 cⁿ!

Waren de uitgaven klein in 't begin der verledene eeuw, 't onderwijs was maar in evenredigheid.

Op onze gemeente hadden wij twee scholen, de eene te Rousbrugge, onder 't bestuur van M. Alexander Van Houtte-Desaegher, de andere te Haringhe onder dit van M. Joannes Van Trecht. Beide onderwijzers vervulden tevens 't ambt van koster.

't Schoollocaal van M. Van Houtte was zijn eigendom. 't Was een eenvoudig vierkant gebouw zonder verdieping, hebbende een oppervlakte van 22,40 m². Twee vensters aan den oostkant, een half aan den westkant. Langs daar moest licht en lucht binnenstroomen.

Te Haringhe was 't onderwijslocaal in de spinschool. 't Was eigendom der gemeente, en onvergeld in gebruik gegeven. Dit was de gemeente-vergoeding.

Voor 't verwarmen der school hadden de scholieren last het hout aan te brengen. Tijdens onze schooljaren was dit gebruik verdwenen.

Omtrent 1830 waren twee vrije scholen opgekomen, de eene bestuurd door M. Ferdinand Rubbrecht, aan welke een kostschool gehecht was, en die verdween toen de meester gemeentesecretaris benoemd werd; de andere bestuurd door M. Petrus Desaegher, voortgezet door zijne zonen, die een uitgebreider onderwijs bezorgden.

Met de wet van 1842, werd dit gesticht als lagere gemeenteschool aangenomen, op naam van M. Auguste Desaegher.

Tegenwoordig te Rousbrugge is 't onderwijs gegeven in drie gestichten.

't Eerste is de gemeenteschool. De gebouwen behooren aan de gemeente, ze zijn groot en uitgestrekt. De knechten alleen hebben er toegang. De school is bestuurd door een hoofdonderwijzer.

Daarnevens bestaat er een aangenomene school, insgelijks voor knechten alleen. Deze is bestuurd door een hoofd- en een hulp-onderwijzer. De gebouwen, eigendom van bijzonderen, zijn ruim en voldoen aan de eischen der wet.

't Derde gesticht, uitsluitelijk voor de meisjes, is als gemeente school aangenomen. 't Is bestuurd door de Damen van Namen,

opvolgsters der Zusters van St.-Joseph.

Bij 't gesticht is een kostschool gevoegd. De gebouwen zijn uitgestrekt en maken het klooster uit.

Te Haringhe is een lager gemeenteschool voor de twee geslachten, bestuurd door de Zusters van Liefde van Cortemarck. De ruime gebouwen zijn eigendom der gemeente.

't Onderwijs, dat we in onze kinderjaren ontvingen, is steeds levendig in ons geheugen geprint, en alhoewel menig bevoegde schrijver dit onderwerp behandeld heeft, kunnen wij niet nalaten hier eenige herinneringen mede te deelen.

De leergangen hadden geen regelmatige aanvansuren. De meester was immers alleen en had tevens veel werk in de kerk. Zoodra hij gereed was, verscheen hij op den dorpel zijner woning en riep: Schole ! Schole ! De kinderen, die op straat en markt speelden, herhaalden den kreet: Schole ! Schole ! en met drang liepen zij naar binnen.

De ingangdeur verdeelde de school in tweeën; in 't midden was een doorgang; aan den linkerkant waren de schrijftafels der hooge klassen; aan den rechterkant zaten de kleine kinderen, de "krutjes", op kleine, lage houten bankjes. De meester had zijn lessenaar aan dezen kant. Op de eerste rangen kwamen de meisjes.

't Onderwijs was aan ieder in 't bijzonder gegeven; de leerling verscheen voor den meester om zijn les te ontvangen; de kleinen nam hij tusschen zijn opengeschoorde beenen. De les was bij middel van een ganzepen aangewezen. Zoo het vingerken van den leerling, door onoplettendheid of verstrooidheid van de les afweek, kreeg het een stek van de pen.

Wanneer de eerste grondslagen der wetenschap genoegzaam ingeprint waren, ging de leerling naar den lessenaar over, om 't schrijven en 't cijferen aan te leeren en verderen vooruitgang te maken.

Van dan af was men voorzien van schalie, schrijfpapier en leerboeken, die allen plaats grepen in een schoolberd. Dit was een eenvoudig houten vierkant bakje met schuif en slot, waarvan de grondplank een uitsprong had om een koord aan vast te leggen, en alzoo geheel 't getuig, na de klas, aan den muur te kunnen hangen.

Voor 't schrijven kende men enkel de ganzepen. De stalen schrijfpennen was nog niet in gebruik. 't Dagelijksch versnijden der pen was waarlijk een groot werk, dat de meester na de leergangen afmaakte. Ieder leerling legde zich toe om een bijzonder teeken aan zijn pen te geven.

Zoodra men hennepooten kon vormen, was 't eenieders wensch een nieuwjaarsbrief aan vader en moeder, peter en meter, te schrijven.

Wat heugelijke stonden, 't schrijven van die brieven !

Een maand reeds voor nieuwjaar, was men aan 't werk. De meester deed het dictaat, schreef de eerste hoofdletters en dan zocht ieder een plaats, om ongestoord dit reuzenwerk uit te voeren.

De school was immers te klein, en de leerlingen gingen de eene

in den keuken, de andere in de eetplaats, andere nog in de beste kamer.

Wat al kammernissen voor den armen onderwijzer !

Benevens 't schrijven, was 't rekenen hoog in eer gehouden. Wanneer men de getallen aangeleerd had, en 't samentellen, aftrekken, verdeelen en vermenigvuldigen meester was, legde de leerling zich bijzonderlijk toe, om 't oude stelsel van maten en gewichten op de waarde van 't metriek stelsel over te brengen. Voegt daarbij 't opstellen van kwijtschriften, en, in de hooge klassen, 't lezen der oude schriften, en daar is geheel 't programma uiteengedaan.

De meest gebruikte boeken waren den A. B. C., den St Joseph, den Mechelschen Catechismus, het dubbel Kabinet der christelijke wijsheid, het Oud en Nieuw Testament; David, Julius Caesar, gedrukt in watergeprint, het boek der rekenconste en de brieven. Wilde men aanduiden hoe ver een kind gevorderd was, men zei: Het is in den A. B. C. ; in den St Joseph enz. -

Dat moesten de kinders al leeren; maar, is 't noodig te zeggen, dat ze dikwijls liever van den deugniet speelden, dan David en Caesar te doorgronden! Wie in 't geval was, wist aan wat prijs: na de klas in de school blijven, zooveel reken schrijven op lei of papier, waren enkel zoete straffen; maar menigeen moest overnoen in de school zitten met water en brood; dan op een driehoekigen blok in 't midden der school blijven knielen, met een plank op den rug, waar geschreven stond: *luiaard*, en eindelijk de onvergeetbare ezelmuts. 't Was een soort van mijter gemaakt van lijsten van wollen stoffen; rechts en links rezen twee groote ezeloooren, en van achter hing een langen staart. En zoo 't nog al niet genoegzaam was, nam de meester de wisse of de roede; daarna was de jongen schandelijk weggezonden.

Streng leven voor leerlingen en meester; voegt daarbij dat de verlofdagen onbekend waren. De school was enkel gesloten op de Zon-en Feestdagen, op de afgestelde heiligdagen, de patroon- en kerkfeesten, de kermisdagen.

Jaarlijks vierde men den feestdag van St. Gregorius, patroon der school. Dien dag waren de jongens meester; voor 't begin der klassen waren ze in de school gelaten; en als de meester kwam, vond hij de deur gesloten; hij had schoon vragen om binnen te gaan, zijn bede werd enkel verhoord, wanneer hij een paar dagen verlof verleend had.

Heden zijn deze oude gebruiken verdwenen, maar is 't nu veel beter? Gebeurt het niet dat de leerlingen somwijlen te veel meester zijn?

Wordt vervolgd.